

MAGYAR LAPON

X. évfolyam, 240. (2802) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Charkovot elfoglalták a németek

Fordulóponthoz érkezett a japán amerikai viszony Kiéleződött az angol belpolitikai helyzet

A Szovjet elleni hadjárat újabb győzelmes szakaszához érkezett: a német véderőfőparancsnokság ma délután rendkívül jelentősben közölte, hogy a német csapatok elfoglalták Charkovot.

Charkovval a Szovjetunió ismét fontos gazdasági központját veszítette el. Ez a város ugyanis a doneci szénmedence és a krivói-rogi mangánérctelepek közelsége folytán Ukrajna legfontosabb ipari centrumává fejlődött ki. Fontos gőcpont a moszkvaszébasztopoli vasútvonalon. Légitámaszpont is van, amellyel jelentékeny kulturális központ. Gép- és fémipara, valamint electro-technikai ipara is fejlődött. Jelentős gabonakereskedelme, továbbá szarvasmarha-, ló- és gyapjúkereskedelme. Nagyvárárai rendkívül látogatottak.

Vezéri főhadiszállás. (NTI) A Véderő főparancsnokság külön jelentése: A német csapatok október 24-én elfoglalták Charkovot. (MTI)

A német véderőfőparancsnokság kétségbe, a rendes jelentésben közölte, hogy a német csapatok elfoglalták Bjelgorodot is, mely fontos vasúti csomópont és körülbelül 70 kilométerre van északkeletre Charkovtól.

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma stockholmi jelentéséből kitűnik, hogy a szovjet fővárosban a legteljesebb a zűrzavar. A felfordulás annál inkább fokozódik, minél jobban közpölnének a német csapatok. A német repülőgépek napról-napra bombázókat zúdítanak Moszkva hadifortossága pontjaira, amivel a fejletlenséget még jobban fokozzák. A tüzoltók már nem tudják a tüzeket megfékezni. A szovjet rádió állandóan ismétli fenyegetéseit, hogy a várost levegőbe repítik a németek bevonulása előtt. A menekülőni igyekvőket azzal fenyegetik, hogy rövid uton kivégzik. A szándékos rongálások a városban egyre gyakoribbak.

Rómából jelentik: (MTI) Az Avvenire a következőkben foglalja össze a pillanatnyi helyzetet a szovjet harctéren:

1. Szentpétervár körül egyre szorosabbra záródik a német hadsereg acélgyűrűje és az ostromlottak utolsó kétségbeesett kitörési kísérleteit a németek fényesen visszaverték.
2. Bock vezérezredes csapatai áttörték a moszkvai védelmi vonalat és így teljes mértékben kihasználták a brjanszki és a vjazmai hatalmas győzelmeiket.
3. Runstedt vezérezredes csapatai a győztes olasz expedíciós hadtest és a

magyar honvédségek támogatásával elérték a Donec folyót és elfoglalták a Szovjet egyik legfontosabb iparvidékét.

A szovjet hadsereg összeomlását bizonyítja a magasrangu katonai vezetők leváltása, valamint az angolszász hivatalos körökben és sajtóban tapasztalható komor hangulat.

Míg katonáink a harctéren küzdenek és győznek — írja a lap — az egész olasz nemzet szent kötelessége, hogy elkészüljön és érdemes legyen a győzelemre. Az ujjáépítést a romokon kell kezdeni. Az új rend szilárd alapjait Mussolini pápa már megjelölte és ez a nemzetközi jog erkölcsösebbé tétele.

Az amerikai flotta felkészült a háborúra

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma tokiói jelentése szerint a japán-amerikai kapcsolatok fordulópont-hoz érkeztek. Tokiói tájékozott körökben kijelentették, hogy Japán a kínai kérdés megoldása és az új Keletázsiai rend megteremtése érdekében megtesz minden erőfeszítést, hogy fegyveres beavatkozás nélkül sikeres megoldáshoz juttassa a csendesóceáni helyzetet. Ezzel szemben az Egyesült Államok nemcsak Csang-Kai-Sek hadseregének megsegítését fokozták, hanem olyan intézkedéseket hoztak, amelyek azt bizonyítják, hogy meg akarják akadályozni az új Keletázsiai rend kiépítését. Ezért kijelentették Tokióban, hogy

Japán és az Egyesült Államok között a viszony rosszabbodott és el-

érkezett az időpont, amikor Japánnak meg kell fontolnia a tárgyalások megszakításának kérdését.

Az Egyesült Államok kormányának tisztában kell lennie azzal, hogy a japán kormány elérkezett az engedékenység végső határáig. Japánnak erősen kell kételkednie abban, hogy az Egyesült Államok most is folytatja Japán ellen bekerülő politikáját.

Rómából jelentik: (MTI) Hart, a Keletázsiai vizeken tartózkodó amerikai hajóhad parancsnoka Manilában kijelentette, hogy az Egyesült Államok flottája teljesen felkészült a háborúra. Talán sikerül elkerülni a távolkeleti összecsapást, de ez a reménység nem okolná meg az Egyesült Államok készülődésének csökkentését.

Aggasztja az angol közvéleményt a légi haderő paraocsnokainak leváltása

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok közlik a londoni Daily Mail cikkét, amely szemrehányásokkal illeti az angol kormányt az angol légihaderő legfőbb parancsnokainak felmentése miatt. A brit légimarsall helyettesének és több főtisztviselőjének felmentése során az okot egyáltalában nem közölték, bár a hirtelen leváltott magasrangu tiszték közül egyik sem érte el a korhatárt. Ez az egész eljárás nemcsak kiábrándító, hanem nagymérték-

ben aggasztó is — írja a lap.

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit tengernagy hivatal pénteken este közölte, hogy a Brood Wather nevű brit rombolót az Atlanti óceán északi részén elsüllyesztették. A romboló hajókaravánokat védelmezett. Az elveszett tengerészek rokonait értesítették. Ez már a második elsüllyesztett romboló, amelyet amerikai részről engedtek át Nagybritanniának. (MTI)

Kiéleződött az angol belpolitikai helyzet

Az NST stockholmi jelentése szerint — mint a Pest írja — a londoni alsóház csütörtöki vitájában a külpolitikai nézeteltérések miatt az angol belpolitikai élet kiéleződött. A jobb- és baloldal egyre világosabban mutatkozik meg a vitában. A baloldal részéről egyre élesebb formában bírálnak és a helyzetet arra használják fel, hogy fokozottabb támadásokat intézzenek az úgynevezett müncheni csoport ellen. Már többen követelik a kormány át-

alakítását, habár Churchill ellen még nem hangozott el bíráló hang. A baloldal részéről azonban hallhatók olyan figyelmeztetések, hogy Churchill veszélyeztetni állását, ha megtartja a kormányban a régi irány híveit. Gallaher kommunista képviselő úgy nyilatkozott, hogy Churchillnek meg kell szabadulnia a müncheni emberektől, ha meg akarja akadályozni, hogy azok szabaddisák meg tőle magukat.

Krisztus király győzelme

Irla: Dr Paál Árpád

Egész világ vonaglása érzik mindenütt és kihat minden életviszonyra. Nemesak a háborúnak tengereket és világrészeket mozgó óriási kiterjedése fejezi ki ezt a vonaglást. Amár ez is megdöbbentő arányú. Mióta emberiség él a földtekén, ilyen óriási kiterjedésű háborúja nem volt, mely egyszerre vesz igénybe földrészeket, világtengereket és levegőket sokezer-nyi kilométerek területén. S a hadi ténykedések mögött, melyek sok millió tömegű katonát foglalkoztatnak, még ott van a hadi készülődések feszültsége, mely harci tevékenységbe kívánja vonni a harcoló amerikai világrészt is. Egyébként Európa, Ázsia, Afrika mind hadiszíntér mai nap. Sohase volt ekkora csataterület, a népvándorlás se mozgatott így egyik földrészről a másikra ennyi embertömeget.

De ezen a háborús technikai világ-robbanásán túl, annak földből, vízből és levegőből előtörő lángvezeteli között mindenütt ott vonaglik még az emberiség lelke és gondolkodása is. Az egész világharckészen nincs nép, melyet a háború technikája és a háborús politika feszültsége mellett ne kínozna a jövő bizonytalanságának folyton halmozódó gondja, az egymás melletti élet kilátástalanságának az elképzelése, az ebből folyó bizalmatlanság és izgatóság. Nincs megkímélve a legegyszerűbb és legelvonultabb ember se attól a megriadtságtól, mely járványszerűen ragad rá egyik embertársról a másikra, s hegyeken és völgyeken át, falukon és városokon keresztül nyílt és lapangó kétségbeesésként hatol be mindenbóvá. Nemzedékek, ifjak és öregek állnak szemben egymással és vádolják egymást epocskolt életjövendők vagy életmultok miatt. A jelenidők lelke így marcangolódik nemesak a térben, de az időben is, az előrelátások és a hátranzések két végletében, melynek távolságai között menekülő futással keres valami megpihenést.

Ez a riadt, menekülő futás az emberiség lelkiállapota napjainkban. Am akármilyen végfíléletes világbonyolultság is ez, lehetetlen annak nagy arányaiban meg nem látni, vagy legalább is meg nem sejténi, hogy emberi akaratokat meghaladó végtelenség rengetei és rázza a földet és minden népet. Aztán észre kell vennünk, hogy ez a földrengés a felületek kétségbeesését váltja ki ugyan mindenütt, de annál elemibb erővel hozza ki a mélységekből a menekülő életlőszőnőket. Es nemesak bizonytalansági érzés van, nemesak bizalmatlanság minden iránt, de megvan a hitkeresések mind mélyebbre hatoló izgatottsága is, hogy minden eddigiek összeomlásán túl, — alatta annak, vagy fölülte azon,

Kártolószalagokat

mindenfajta kivételben, elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar Kártolószalaggyár R. T. Pestszentlőrinc.
gr. Apponyi Albert-u. 8 szám.
Telefon: 146-764.

— megtalálja a nagyobb, az örökre állandóbb bizonyosságot. Még a hitelenségek vad indulataim keresztül is felsír, feljajgat és véres körmökkel jövőbe vág a hitkeresés tragikus, de gigászi erejű nagyakarása.

Minél általánosabbá válik az emberiség anyagi és szellemi életének ez a megrendülése, minél több réteget jár keresztül a kétségbeesés, annál nagyobb megújulásnak és életre tisztulásnak kell elkövetkeznie. Már alakulnak a tisztultabb emberiségi fel fogásra törekvések körvonalai. Már kezdik látni az emberi önzésből felgyült igazságtalanságokat, melyeket nem felsőbb sors nem isteni parancs terhelt az emberekre, de az emberek maguk a maguk egyrésztnek a másikra rányomuló hatalmas túlzásaival, nyereszkeként megszokásaival, a megszokások átöröklésével. Ez ellen szólóit legutóbbi beszédében a magyar miniszterelnök is, mikor kormányzati szükségként hangoztatta, hogy embertársainkra is kell gondolnunk, nemcsak önmagunkra. Kezd feltisztulni másutt is mindenütt a meglatás, hogy az embertárs iránti szeretet útján a családi élet érző mély ségét kell megtalálni, otthonokat kell építeni, s ezeket népenkénti összefüggések közösségével kell bizonyossá tenni, azután ekként eljutni a haza az állam, a népek egymásmelletti kölcsönössége erkölcsi megalapozásához és világkiterjedéséhez.

Ennek a vágya küzd a világháború mai világméreteiben, óriási lángöz nében és minden életviszonyba bele nyúló nagy vonaglásában. Megújuló világ vajudik az eddigi emberi világ minden izomszálában, minden idegrostjában, s nemcsak a fájdalom, nagy és kétségbejítő ami ezt a régi világszervezetet átjárja hanem a teremtő erő még nagyobb, mely ezt a régi kötöttséget felbontani akarja és helyébe a mélységek elnyomott ké pességeit kívánja napvilágra hozni. A szembenálló világfrontok egyre nagyobbodnak, mert küzdelmük nemcsak földrajzi területeken mozog, hanem eszmei síkokra megy át, s minden elrejtett érdek, minden lesben álló számítás, de minden elnyomott igazság is leszámolásra kerül a nagy tisztulásban. Ennek a bizonyosságra érik minden nap egyre jobban, s minden látszólagos bizonytalanság között is.

Ma Krisztus királysága ünnepeit üli a keresztény egyház. Az a királyság nem e világból való, mert kiterjedésének határai a mindenhatóság végtelenségében vannak. De ha ez a földi világ nem is lehet eredetének alapja, azért ez is beletartozik az ő uralmába: ha nem is e világból való, de ennek a világnak is való az az uralom. Amikor a mai világ a hitkeresés vágyától és kétségbeesésétől vonaglik, Krisztus királysága hozza meg neki azt a hitet és bizonyosságot, mely az emberiséget elvezeti a maga rendeltetésébe. Az egy-

Indiában újból fellángolnak a zavargások

Bangkokból jelentik: (NTI) Bombay-ban csütörtökön este újabb zavargás a zavargások. Az angol rendőrséggel volt. Az angol rendőrség beleült a tömegbe. Hat hindu meghalt, 15 megsebesült. Dakkában is újra fellángoltak a zavargások. Az angol rendőrséggel vívott harcban 50 hindu megsebesült. (MTI)

Képül a Nagyváradon átvezető Budapest-kolozsvári országút

Hlatky Endre főispán és dr. Patzkó Elemér képviselő internáltak a minisztériumban

Nagyvárad. Saját tud. A minisztérium tudvalevőleg csak a Szarvas utca sarkáig szándékozta megépíttetni, illetőleg kijavíttatni a Budapest—kolozsvári országút átkelő szakaszát, úgy hogy ez elgondolás szerint a Szarvas utca végétől a Mátyás király-ut végéig, tehát a városi forgalom lebonyolítása szempontjából igen jelentős, hosszú szakaszon befejezetlenül maradna az út. Ezért dr. Hlatky Endre városi főispán és dr. Patzkó Elemér képviselő emlékiratot terjesztettek be a kereskedelmi minisztériumban, amelyben a város kéri, hogy tekintettel a szakasz elhanyagolt állapotára, utaljon ki a minisztérium még 2 millió pengőre, hogy az út a város végéig befejezhető legyen. A minisztériumban azt a választ adták, hogy ismerik a kérdéses útszakasz állapotát és amennyiben módját találma reá és a pénzügyminisztérium hozzájárulását is megnyerik, még az 1942 évi költségvetés terhére megcsinálják az egész utat.

iratot terjesztettek be a kereskedelmi minisztériumban, amelyben a város kéri, hogy tekintettel a szakasz elhanyagolt állapotára, utaljon ki a minisztérium még 2 millió pengőre, hogy az út a város végéig befejezhető legyen. A minisztériumban azt a választ adták, hogy ismerik a kérdéses útszakasz állapotát és amennyiben módját találma reá és a pénzügyminisztérium hozzájárulását is megnyerik, még az 1942 évi költségvetés terhére megcsinálják az egész utat.

Miért tűnt el a bors a nagyváradai piacról

Andrágításért internáltak két nagyváradai zsidót, akik nagymennyiségű borsot rejtettek

Már hosszú idő óta nem lehetett borsot kapni Nagyváradon. Hogy mi volt ennek az oka, az most tűnt ki egy rendőrségi eljárással kapcsolatban.

Két zsidó ember ugyanis, úgy látszik, megfedkezett arról, hogy a bors mint tengerentúli behozatalra szoruló s így teljesen hiányzó köz szükségleti cikk, nagy forgalom esetén nem kerülhet a vásárló közönség elé s főleg nem azon az áron, ahogy ők azt árulták. A bors nagybani ára 7-80 pengő, kicsiben pedig 10 pengő. Ezzel szemben egy kiló borsért 25 pengőt kértek.

Néhány nappal ezelőtt bizalmas értesítésre rendőrségi eljárás indult Parkas Áron Pece-utca 1. szám alatti ügynök és Goldring Izsák Mussolini-utca 3. szám alatti fűszerkereskedő ellen. A rendőrségi kiszállásnak meg is lett az eredménye. 65 kgr. borsot foglaltak le. A kihallgatások alkalmával kitűnt, hogy Goldring már hosszabb idő óta árulta nagyban a borsot 22 pengőért. Parkas is 22 pengőért vette meg Goldringtól az árut és 25 pengőért adta tovább.

A kihallgatások befejezése után a rendőrség megindította a bűnvádi eljárást és emiatt Goldring Izsákot és Parkas Áront internálásra ítélte andrágításért és gazdasági érdekeinkre veszélyes tevékenységért, mert bűnös

tevékenységüket olyan közszükségleti cikkel követték el, amely üzemeik következtében szinte teljesen hiányzott a piacról.

Keresztény kereskedők között osztják ki a lefoglalt 65 kiló borsot

A bűnvádi eljárás kapcsán lefoglalt 65 kilogramm borsot átadják a törvényes forgalomnak, kiosztják a nagyváradai keresztény kereskedők között, úgy hogy a közönség néhány napon belül hozzájuthat a régóta nélkülözött közszükségleti cikkhez.

BŐRT KAPNAK A NAGYVÁRADAI BORKERESKEDŐK. Nagyvárad. Saját tud. Hét nagyváradai cipőgyár nyersanyagkészlete annyira kifogyott, hogy néhány napon belül kénytelenek lennének beszüntetni üzemeiket, ha megfelelő mennyiségű anyag-utánpótlást nem kapnak. Dr. Hlatky Endre főispán és dr. Patzkó Elemér képviselő közbenjártak a bőripari központ anyagelosztójánál a nagyváradai cipőgyárak érdekében s azt a választ kapták, hogy a lehetőséghez képest intézkedés fog történni a nyersanyag-utánpótlásra

más igazsági megismerésébe, egymás lelkének megbecsülésére, a népek közötti egyre több méltányosság és szeretet elkövetkezésére. Minden mai világvonaglás, minden mai gyötrellem és megpróbáltatás, minden ami szenvedés, könny, éhség és véhull ma e földi világon, az mind

haladás afelé, hogy Krisztus uralmá egy szer elérje az emberiség. Semmi hősiesség és semmi áldozatosság nem lesz hiábavaló, mely ezért a megújulásért folyik a föld kereségén. A világháború küzdelme fölött elmaradhatlan lesz Krisztus király győzelme.

INTERNÁLÁSOK

Nem állítjuk, hogy csak zsidókat internálna a rendőrség. Van közöttük — sajnos — keresztény magyar ember is néha. Kétszeresen tájnak ezek a kivételek, mert minden magyartól elvárjuk különösen ezekben az időkben, hogy a legnagyobb lelkiismerettel sá tárkodjék a reábizott dolgokkal. Elvárjuk, hogy szigorúan tartsa meg a közösséggel, többi embertársaival szembeni kötelességeit. Senki sem szakíthatja ki magát a nagy közösségből, mert sorsa elválaszthatatlanul hozzá van fűzve. Még akkor sem, ha csak úgy szárazon tekintjük a dolgokat. De mi elvárjuk azt is, hogy a magyar ember hazafisága is megmutatkozzék a nehéz időkben. Miben bizzunk, ha erre sem építhetünk?

Azért táj nagyon, ha azt halljuk, hogy keresztény magyar emberek is megfedkeznek magukról és a sőtét önzés, a lelkiismeretlen nyereszkekési vágy megszorult embertársaik bojának kihasználása törvénytelen üzérkedésre készíti őket. Fáj, mert tiszta, feltételküli igyogásban akarjuk látni ezekben a napokban inkább, mint máskor, a magyar hazafiságot. Nem szavakban, nem ünnepekéig szóáradaiban, külsőségekben, hanem áldozatos tettekben, becsületben és tisztességben. Azt akarjuk, hogy a tisztességtelen szándékok ne találjanak kiutat sehol, hogy a legelső hatóságánál akadjanak meg és vegyék el büntetésüket. Azt akarjuk, hogy a szent magyar érdekek ellen szándékosan vétő és minden bűntársa internálótáborba kerüljön. Ha csúnya önzésével kiszakította magát a közösségből, akkor vessen is ki magából ez a közösség.

A zsidókon nem csodálkozunk. Ők mindig ezt csinálták. Náluk sohasem számított az, hogy annak az országnak léteire tornek, amely eleinte gyantátlanul, később a vezetőik vigyázatlanságából behozta őket és lehetőséget adott számukra, hogy módfelett elszaporodjanak és meggazdagodjanak.

Többször is kiküldték, hogy ők hűségesek a magyar hazához. Nos hát erre a hűségre nagyon rossz tényt vet az internálások sorozata. A város lakosságának csak felét teszi a zsidóság, az internálásokban azonban elsőprő többségben vesz részt. Pedig úgy gondoljuk, hogy az illetékes hatóságok felhívásai nekik is szólnak. Ha a hazafiság nem is kötelezi őket, az állammal szembeni kötelességeket nem tagadhatják meg, mert ez hazáárulás. Nem mehet ez a végletekig, hogy állandóan alattomos orvtamada saiktól rettegjünk és azt halljuk, hogy a legképtelenebb utakon és módokon játszik ki a kivételes idők törvényeit és rendeleteit. Nem tűrhetjük azt, hogy nyílt ellenállást támasszanak az országban akkor, amikor honvédeink a hazáért véreznék a frontokon.

A halandzsázások és mellébeszélések ideje lejárt. Néhány üres, semmitmondó nyilatkozattal, szólammal nem lehet elintézni az állammal szembeni kötelességeket. Tettekben akarjuk látni, hogy a zsidóság nem tekinti kíméletlen önzése szabad vadászterületének ezt az országot. Azért hangoztatjuk, hogy a közvéleményt csak az nyugtatja meg, ha az andrágítások, áruhalmozások, üzérkedések megszűnnek. Ma a zsidóság belátja, hogy tárelmünknek egyszer végeszakadhat. Ez pedig még Kistarcsánál is rosszabb lesz rájuk nézve.

-Mari,
meddig éget a villany?

Takarékoskodni kell a villannyal, szent igaz —
de azért nem kell éppen a sötétben ülni.
Az igazi megoldás: Krypton fény...
A Tungstam Krypton lámpa áramot takarít meg
— mégis ragyogóan világít.

A Belgiumból és Franciaországból hazatért magyarok között

Egyellen visszavándorló magyar bányászcsalád hét katonát hozott a hazának

Budapest, október hó

Egyedül Belgiumban több, mint hatezer magyar vándorolt ki az utóbbi husz esztendő alatt. Amikor a sok tíz- és százezer magyar testvérünk, szükségből, nélkülözésektől és a kilátástalan jövő félelmétől fizve bucsút mondott hazájának, akkor „béke” volt. Ma pedig, amikor egy részük újra Magyarország földjére lépett, a háboru vérzivataros fergetege rázza az öreg és korhadt Európa testét. Ez a mai élet-halál harc már is érezhető áldozatokat követel tőlünk és tudjuk, hogy az igazán nagy, sőt talán emberfeletti áldozatok még előttünk állanak. Mégis, minden igaz magyar

számára kívánatosabb ez a háboru, annál a „békénél”, amely a magyar családok százezreit tette földönfutóvá a kenyeretelenség, a nyomor irratlan törvényeinek kényszerítő erejével, hogy ugyanakkor megnyissa országunk határait a világszerte Magyarok helyébe nyomuló kártékony idegenek előtt.

A belgiumi és franciaországi kivándoroltak közül mintegy három-ezer magyar érkezett már haza. Ném sokára a többiek is vonatra ülnek, hogy a nagy európai földindulás idején, az átkozott trianoni „béke” földretiport tehetetlenségéből új erőre elért hazánk örömlézésében találjanak menedéket.

Legkellemesebb hazai meglepetés a kivilágított fővács

Amikor a Flumei utca 4. szám alatti Kivándorlók és Visszavándorlók Otthonában a most hazatért belgiumi és franciaországi magyarokkal beszélgetünk, feltűnik, hogy semmi aggodás nincs bennük megélhetésük, jövőjükét illetőleg. Megkönnyebült boldogsággal lélekeznek fel, hogy végre újra itthon vannak, biztonságban az angol bombák elől és

nem kell éhezniük gyermekeikkel együtt...

Pedig nem kis dolog 15—20 esztendő munkával megalapozott élet után egyszerre itt állani pár száz papír frankkal, vagy 100—160 elkobzott márkáról szóló irással kezükben. Ruhájuk is csak annyi van egyelőre, amit magukon hordanak, mert a csomagjaik lemaradtak, yalahol az uton

és Isten tudja mikor érkeznek meg. De tudják, hogy nincs okuk a kétségbeesésre, mert itthon a testvéri lelkiismeret intézi sorsukat.

Nyolcgyeremes bányászasszony ül velünk szemben a fekete vaságyon. Hét fia, egy leánya van. Maczkovják Jánosné. Hudák Mária legkisebb gyermekét, a négyéves fiacskáját ajánozza karjaiban, miközben kérdéseinkre válaszol. 45 esztendő, de amint megvisejt, sápadt arcába, álmatlanságtól, törődéstől árkos szemébe nézünk, úgy tűnik, mintha nagyanyja lenne a négyesztendő aranyfürtű kislának.

— Péterem és négy idősebb fiam már egy hónappal ezelőtt hazajöttek. — meséli kicsit franciás hangulattal — el is helyezkedtek a nagybányai bányánál. Szépen keresnek, így aztán minket is hazahoztattak. Rétfenetes izgalom között éltünk már odakint.

Liege mellett laktunk. A múlt héten is közvetlen közelünkben dobták le bombáikat az angolok. Éjjel-nappal arra kértem a jó Istent, hogy még egyszer láthassam az uramat, meg a négy szép nagy fiamat. Azt hittem már, hogy nem érem meg... ó, de

boldog vagyok, de boldog...

Amint az asszony körül álldogáló három nagybocska iskolásgyerekekkel beszéllek (a magyar szót ők már nehezen értik, mert francia iskolába jártak!) feltűnik, hogy milyen nagyszerűen vannak felöltözve. Ugyanugy, mint nálunk a jobbkeresetű középosztály gyermekei. A liegi magyar bányamunkás családja nem szenvedett szükséget. Csak most néhány hónap óta nehezedett meg nagyon az életük, mert az élelmet igen szűken mérték számukra odakint. Az asszony 16 kilót fogyott két hónap alatt. A gyermekek sem kaptak már egy csepp tejet sem az utóbbi időben. Aztán egyszerre minden álmait nélkül szinte eszelős öröm tör fel a fáradt bányász asszonyból.

— Csakhogy világos van itt! Ó de áldott dolog is kérem ez a világosság! Tegnap éjszaka amikor megérkezünk, alig hifünk szemünknek. Mindenütt ragyogó fény fogadott a magyar fővárosban. Nálunk kérem, Belgiumban korom sötét van, ha a leghalványabb fénysáv kiszűrődik, akkor már ordít a rendőr „lünyer, lünyer” (lumiere — világosság!)

A Franciaországban átélt bazzalmakra emlékeznek a magyar anyák

Varga Ferenoné és Kán Józsefné Franciaországból tértek haza férjükkel és gyermekeikkel. Utóbbi elbeszéli, hogy 11 gyermekükkel öt kerékpáron menekültek Lilleből a tavalyi háboru alkalmával. Persze csak 50 kilométernyit mentek aztán visszafordultak. A franciák ugyanis azzal rémítették őket, hogy a németek mindenkinek kiszurják a szemét és levagdossák a füleit. De csakhamar meggyőződtek, hogy ez a rémszótgetés alaptalan volt, mert a bevonuló német katonák csokoládéval, meggyümölcsel halmozták el gyermekeiket és a nagy zürzavar helyén vilámgyorsan rendet teremtettek. A menekülő civil lakosságra csak akkor lötek a németek, amikor a megfutamodó angol katonák kétségbeesésükben közéjük furakodtak, hogy így mentsek meg életüket. Emiatt sok francia anya és gyermek vesztette életét.

— A kommunisták féktelen uszítást folytatnak az orosz háboru kitörése óta a megszállott francia területen is. A megszállás után két fiam és három leányom Németországban kaptak munkát. Amikor a leányom pár hónap múlva hazajött szabadságra, az egyik francia kommunista bejött este a lakásunkba és azzal fenyegetett, hogy ha a leányunkat visszaengedjük a németekhez dolgozni, akkor az egész családjunkat kiirják.

— Nemeth főtisztelendő úr volt a magyar kolónia papja, akit igen szerettünk és el is jártunk minden vasárnap a miséjére. Hogy ezért, mennyit kellett szenvednie az uramnak a bányában, azt kimondani sem lehet. Bennünket, magyarokat a kutyánál is kevesebbre becsültek a franciák. Nem volt más nevünk, mint „sala boche” (piszkos bos) és gyermekeinknek egyellen csepp tejet sem adtak a francia üzletekben.

Ezek után tényleg nem csoda, ha a belgiumi és franciaországi magyarok boldogan lélekeznek fel, amikor újra a magyar haza védelmében élhetnek!

Gaál Olga

A 42 tagu országos bizottság

elfogadta a háborús magyar államodóssági címletek letétele helyezéséről szóló rendelettervezetet

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 42 tagu országos bizottság pénteken letárgyalta a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál vezető állások betöltéséről szóló rendelettervezetet. Reményi-Schneiler Lajos pénzügyminiszternek a felszólalásokra adott kimerítő válasza után, a bizottság a rendelettervezetet elfogadta. Jövő-

hagyta a bizottság a minisztériumnak a must beszerítésének engedélyhez kötése tárgyában kiadott rendeletét. Vita nélkül fogadta el a bizottság a minisztérium rendelettervezetét a Magyar Szentkorona területén lévő háborús magyar államodóssági címletek utólagos letétele helyezéséről.

HÖLGYEIM!

Siessenek őszi és téli kabátot vásárolni!

Mert megnyílt a

„Bihari Modellház”

Kossuth-u. 5. sz., ahol olcsón vásárolhat saját készítményű kabátot, kosztümöt és leányka kabátot. Nagy mértékszában! Oriási szövet választék. Hozott anyagból is a legkényesebb izlést is kielégítően, a legújabb modellek után 24 óra alatt készülnek Tisztviselőknél és nyugdíjasoknak fizetési kedvezmény.

Dr. GÉRÉSY LÉBER JÁNOS:

POLITIKAI SZEMLE

Az amerikai sajtó tajtékzó dühvel iromadja az új japán kormányt, pedig még semmi határozott lépés nem történt, mely kétségen kívül elárulta volna: merre fog fordulni, kit fog hathatósan szeretni s kit fog elhagyni az új japán politika. Milyen más-képen viselkedett Németország, amikor arról kellett értesülnie, hogy Konoje herceg, a hármass szövetség egyik tagállamának kormányfeje, tárgyalásokat „kezdemenyjezet” azzal az amerikkával, mely a másik két szövetséges-társnak Anglia mellett leg-hatalmasabb ellensége. Mily fölüenyos nyugodalommal mosolyogta meg a német sajtó azokat a céltudatos amerikai híreket, hogy a végleges meg-egyezés Japán és Amerika között már csak napok kérdése, s mily tö-léletes helyzetizmérellel mondta rá: „Nem igaz! Nem lehet!” Es igaza volt. Konoje megkísérelte a lehetet-lent. Németország nem hátraadott megérte. Nem is vőtte rossznéven tőle ismerle. De ismerte és tudta azt is, hogy a japán nép, a japán hadsereg másképpen gondolkodik, másképpen érez, mást akar és mástól fél... Japán és Amerika: a tűz és víz meg nem egyezhetik egymással. Egy és ugyanazon életterben egymás ellen vannak. Csak hogy míg Japán számá-ra ez az élettér valóban „élet vagy halál”, — Amerika számára csupán prezstízs —, legjobb esetben gazda-sági kérdés. Ezért nem ijedt meg Né-metország s ezért nem esett hiszté-riás görcsökre a német sajtó, mint amilyenben most Amerika újságíró hősei vonaglanak.

Toyo tábornok, az új japán kor-mány elnöke nem akar minden áron háború Amerikkával, de el van hatá-rozva arra, hogy nem tér ki előle, ha Roosevelt rákényszeríti. Tisztában van azzal, hogy az Egyesült Államok tengeri hadereje veszedelmes ellen-fél lehet, de tisztában van azzal is, hogy az a gazdasági blokádnak, melyet Washington már hónapok óta sújtja Japánt, előbb-utóbb a japán nép gazda-sági életének elsorvasztására vezet, ha békésen nem enyhítenek, vagy erőszakkal nem tágtáznak rajta. Konoje megkísérelte a békés megégye-zést. Nem sikerült. Toyo nem követi őt ezen az úton. Vár. Talán egy-két hétig. Talán csak egy-két napig. És, ha úgy látja, hogy várakozása hiába való volt, — meg fogja kísérelni a másik utat: tágtáni fogja a Japán köré fűtő gazdasági hurkot. Lehet, hogy emiatt Amerika hadat üzen ne-ki. Vállalni fogja. Erre is el van ké-szülve. Végeredményben Japán is kí-nólt már a gyermekeipókból s nem egyszer megmutatta már, hogy mer is és tud is odaütni, ahol az a leg-jobbban fáj.

Amerika bizonyára meg fogja gon-dolni kezszer is a dolgot, mielőtt Ja-pánnal összemérné erejét. Valószínű-leg Anglia is kéri fogja erre a meg-gondolásra, mert Londonban nagyon jól tudják azt, hogy Japán hadhalé-pése a tengely oldalán nemcsak a Szovjet sorsát pezséltelné meg a vár-hatónál sokkal rövidebb idő alatt, de az Egyesült Államok tengeri erejének részbeni lekötésével kétségessé tenné azt a segítséget is, melyet Amerika eddig Angliának nyújtani tudott, s amelynek fokozottabb mértékére Londonban olyan nagyon nagyon

számítanak. Különösen most, amikor nemcsak Németország, hanem az egész Egyesült Európa ellene készül fordulni, miután utolsó szövetsége-sét: a szovjetet is kiütötték a háboru sakkjáblájáról.

Moszkvában Stalin elrendelte a lakosság felfegyverkezését, kihirdette: „Всё оружие — в руки рабочих и крестьян” — „Mindent a munkások és a parasztok kezébe”. „Ti parasztok, ti munkások, ti rongyos rabjai a földnek...” Ti csak dolgoz-zatok, küzködjétek, verejtekézzétek... Mi majd eligazítunk benneteket, amíg béke van. S ha háború törne reánk s az ellenség, mint most — kapunk elé érkezik, — ragadjatok fegyvert!... Alljatok ki a barikádok-ra... Harcoljatok... S haljatok meg mind egy szállig... Az utolsó em-berig... Az utolsó anyáig és kis-gyermekig... Mi elmegyünk... Pán-célvonalba bujunk, vagy átszökünk a török határon s azt kérjük a török kormánytól, hogy úgy fogadjon s úgy kezeljen bennünket, mint políti-kai emigránsokat vagy szerencsétlen hajótörötteket... Ez a szovjetpoliti-ka igazi arca. Ez a bolszevista uralom utolsó akkordja s végső üzenete a vilá-g dolgozó társadalmához... Ő bár látják és hallanak meg ezt minél többben az elvakultak s a meg-sike-tültek közül...! Mire kellenek a szovjetnek a munkásmilliók? Hogy dolgozzanak vezetőik hírnevéért, di-csőségéért és kényelméért, amíg csak uralkodni tudnak s haljanak meg, pusztuljanak el az utolsó emberig, ha már nem tudják őket tovább szol-gálni...!

Nagy sürgés-forgás volt az elmúlt hetekben Lisszabonban, Anglia és Amerika valamennyi „utolsó diplo-matája” Samuel Hoare-tól Myron Taylor-ig megfordult benne. Ide-oda röpködtek Európa fővárosai között, mint ősszel a legyek, mikor érzik már a pusztulás lehellejét, a kegyetlen, gyilkos tél közeledését Lisszabon körök nyíltan hangoztatják, hogy a megbeszélések hangulatából két ha-tározott következtetés szűrhető le: 1. Anglia maga sem hisz már abban, hogy ezt a háborút katonailag meg-nyerheti. 2. London elvesztette telje-sen gazdasági befolyását Európára. Mind a két megállapítás igaz Anglia nemcsak világtörténelmi, hanem gaz-daságtörténelmi szerepét is befejezte az európai földrészen. Az éltre ugrott s belső, mérhetetlen dinamikus erők-től hajtott fiatal népek vették át Európában a vezetést. Új lelkeséget hoztak s új rendszert teremtenek min-den vonalon. Ezek a népek sohase fogják tűrni azt, hogy a régi versail-lesi szellem akár politikai, akár gaz-dasági, vagy társadalmi síkon valaha is feltámadjon...!

Többször megírtuk már, hogy An-glia hatalma, sőt most már pusztá-léte is, — kereskedelmi hajóhadával áll vagy bukik. Megértjük tehát, hogy Churchill minden áron tagadni vagy legalább is kisebbiteni igyekszik hazájának hajóterbeli veszteségeit. Legutóbb is azzal dicsekedett, hogy az utolsó hónapok veszteségei kéthar-mad résszel csökkentek az előbbi hó-napok veszteségeivel szemben. Elte-kintve attól, hogy ez a szóvalékos, egy kis időszakra vonatkozó meggal-

lapítás, — még ha igaz volna — lé-nyegileg akkor se volna fontos, nem is igaz! Lényegileg az abszolút szá-mok a fontosak. Ezek pedig — a né-metek jelentése szerint — azt mutat-ják, hogy július hónapban 406.700, augusztusban 537.000, szeptemberben 683.000 tonna hajóteret szállítottak el a németek az angolok kereskedel-mi hajóteréből. A németek adatainak helyességét Emery Land, Ameriku hajózási hivatalának elnöke, tehát a legkiválóbb szakértő is megerősítet-te, amikor mult hó 27-i beszédében, a képviselőház egyik ülésén bejelen-tette, hogy Anglia kereskedelmi ha-jótervesztése a háború kezdete óta megközelíti a 14 millió tonnát. Tehát pontosan ugyanannyi, mint amennyit a német véderőfőparancsnokság je-lentett London hazugsága külön-különként abból is, hogy most, ami-kor a veszteség csökkentését akarja bizonyítani, az áprilishavi veszteséget 589.270 tonnában tünteti fel, míg ugyanerről a hónapról május hó fo-lyamán, akkori beszámolójában csak 488.124 tonnát ismert be Churchill! ur... Melyik szám helyes? Melyik állítása igaz Churchillnek? S mond-e egyáltalán igazat valamikor is Chur-chill?

Nagyon nehezen csúfol el Ameri-kában az az óriásira dagadt felhábo-rodás, melyet Rooseveltnek a szov-jet vallási türelmet dicséret szava-i kellettek a közvélemény legszélesebb rélegeiben. „Nem igaz! Amitás...!” Ezek voltak a legszelidebb kifejezé-sek, melyekkel az elnök megállapítá-sait illették. Roosevelt sietett meg-magyarázni, hogy szava nem a multa, hanem csupán a jövőre vo-nalkoznak, mert Stalin megígérte

Siremlékek,
hősi emlékek, Szent Antal táblák
rendbehozását, betűvését
aranyozást olcsón vállalok. Leve-
lezőlap hívásra házhoz megyek.
Szíves pártfogást kér
Balázs János kőfaragó mester
Nagyvárad, Francia-utca 55.

neki, hogy mostantól kezdve szabad vallásgyakorlatot biztosít minden hit-nek Oroszországban.

Az egész dologban azonban Roose-velt mosakodása s nem Stalin „meg-térése” a leginkább érdekes, hanem az, hogy a felháborodottak első voná-lában olyan emberek méltatlankod-tak, akiknek vajmi keves közül van az igazi vallásosság, s akik job-ban és szívesebben imádják a vá-gyont, az aranyt s az üzletet, mint a személyes Istent... Mi lehet ennek a kegyességnek az oka? Semmi más, mint a „bon ton”. A gazdagok min-denkor „figyelme” az Egyházzal szemben. A vallást a jó modor és a jó izlés követelményének tartják csupán. Jaj annak, aki ezt a jó mo-dort megsérti! Emellett szívtelenek, erkölcsletlenek... Templomba nem járnak. A Miatyánkot is régen elfe-lejtették. De azért ők vallástisztelők. Mint, ahogy tisztelik a történelmet, a hagyományokat, meghalt szülei-k emlékeit. Ez a vallásosság hordult fel Amerikában. Megérthetjük tehát, miként lehet az, hogy ezek a felhő-rdülők jó üzlet reményében továbbra is buzgón segítik a szovjetet s hajó-
rakomány számra szállítják az öldök-
lő fegyvereket a pokol csatlósainak.

Derék cserkészeink is kiveszik részüket a honvédelmi munkából

Dr Barcsay Károly körlevele a biharmegyei és váradi cserkészcsoportokhoz

Nagyvárad. Saját tud. Mint lapunk legutóbbi számában megírtuk, a Ma-gyar Cserkészzövetség VI. Kerületének Biharvármegyei és Nagyvárad Intéző-bizottsága ma, vasárnap délelőtt 11 órára cserkésztiszti gyűlést hívott ösz-sze. A cserkésztiszti gyűlés előkészíté-sére dr Barcsay Károly főügyész, megbízott ügyvezető elnök körlevelet intézett valamennyi biharmegyei és nagyvárad cserkészcsoportokhoz.

— A felszabadulás évfordulóján há-lát adunk a Mindenhatónak, hogy uj-ra egyesített bennünket a lilíomos pi-ros-fehér-zöld zászló alatt. — Mondja a körlevél.

— A kötelességek megismerése, ame-lyekkel ennek folytán Istennek és a hazának tartozunk és azok hűséges teljesítése: így jelölhetem meg a fel-adatot, amely reánk vár. Meg vagyok győződve, hogy ha fogadalmat tett bi-harvármegyei és nagyvárad cserké-szek annak meg is felelnek, az ujak pedig iparkodnak mielőbb résztvenni az emberebb emberért és magyarabb magyarárt teljesítendő cserkészmunká-ban. Sok a feladat és nehéz a megoldás útja. De megjárjuk, vidáman, erős akarattal.

További részében az új csapatok to-borzására ad utasítást dr Barcsay Ká-roly, majd az új csapatok szervezése, a központi ügyvitel, a cserkészlapok, a

csapatok pénzforrásai, a ruházat, a jel-vény kérdéseiben ad tájékoztatót.

Felhívja a körlevél a cserkészeket, hogy vegyék ki részüket a honvédelmi munkából és segítsenek ott, ahol a hadbavonult családfejtartó hiányzik, azért, mert legszentebb kötelességnek tesz eleget. — Kötelességünk, hogy időnkint látogassuk meg a hadbavo-nultak családját, álljunk szolgálatuk-ra, azoknak az apró szívesességekkel, amelyeket mi is el tudunk végezni, ahol pedig erőnket meghaladó felada-tok vannak, juttassuk azokat az ille-tékes hatóságok tudomására.

Ami a belső szociális munkát illeti — folytatódik a körlevél — elsősorban cserkésztestvéreinknek szociális kér-dését kell a közelgő télre tekintettel megoldanunk. Egyetlen egy nélkülöz-ő, vagy éhező cserkésznek sem sza-bad lenni Bihar megyében és Nagy-várad város területén... Példát kell mutatnunk azzal, hogy a rendelkezé-sünkre álló szűkös anyagi erők meg-osztásával is legalább nélkülöző cser-késztestvéreink életét meg tudjuk könnyíteni.

A körlevélhez csatoltan az 1941-42. évi munkatervet is szétküldötte az egyes csapatoknak dr Barcsay Károly ügyvezető elnök. Ebben a cserkés-zpróbákat s teljes évi munkabeosztás részletes ismertetését tárgyalja.

Romániában minden maradt a régi...

Szörnyű hibának tartják a „történelmi szerencsétlenség” törvényesítését

Az alanti cikk a Bukarestben megjelent „Universul” című napilap 1941. október 22-i 287. számában jelent meg és szövegritzi fordításban közöljük.

Brassó, október 18. A „Gazeta Transilvaniei” október 16-i számában a Brassói Menekültek Bizottságának felhívását közli. A felhívás megragadta a figyelmünket, elsősorban azért, mert ez a felhívás meleg fogadtatásra talált a régi és komoly színvonalat képviselő sajtó hasábjain, másrészt, mert érdemes helyet adni az északerdélyi menekültek sorsára vonatkozó közleményeknek. Természetesen a felhívás egész terjedelmében csak a brassói menekültek képviselő Brassói Menekültek Bizottságának szigorúan vett álláspontját képviseli. De abban a pillanatban, amikor az erdélyi menekültek problémái élesen foglalkoztatják az ország lakosságának széles rétegét, helyénvalón látjuk leközelíteni a felhívást úgy, amint azt a Gazeta Transilvaniei október 16-i 77-es számában megjelent:

„Nagy érdeklődéssel olvastuk a minisztertanács elnökségének a Bukaresti Menekültek Egyesületéhez intézett beadványait, közléseit és meghívóját és ha mostanig szomorúak voltunk, most valósággal fájdalommal tölti el az, ami az egyesület ugynevezett „Központi bizottságával” történik.

A kormány minden jóakarátát kihasználva egy idő óta reklámszerűen terjeszti egy csoport ember, akik rögtönzött módon nevezték ki magukat „Központi Bizottságnak” és akik sajnos — az „Ardealulban” megjelent néhány cikk után — inkább egy olyan alakulatot látszanak képviselni, amely a belső szétbomlás feledhetetlen idejében megkezdett harcot folytatja, mint a sorsdöztötteket, akik elmenekültek, vagy akiket kiutasítottak.

Sorsunk irányítóinak magatartása rendkívül veszélyes és nélkülözli a jómodort, amikor megkísérik magukat a kormány és Antonescu Mihály államvezető tekintélyével fedezni, akiknek jóakarátában nincs okunk kételkedni, amikor kijelenti és hangsúlyozza, hogy a mi sorsunk ezentúl a panaszkor jó vagy rossz elintézésében kizárólag az egyesület „központjának” uraitól függ.

Nemzeti hőskölteményünknek ezekben a nehéz perceiben — vegyék tudomásul az erdélyi menekülteket és kiutasítottakat nem a saját kicsinyes, pró vagy nagy szeszélyes érdekei foglalkoztatják, hanem Erdély jövője.

Ezért szörnyű hibának tartjuk, hogy ezekben az időkben a kormánynak

„leendő miniszterek névsorát” terjeszték elő és a menekültek nevében és azok sorából minisztereket, körzeti kiküldötteket kérjenek, ahelyett, hogy minden erejükkel az ország teljes jogainak visszaszerzését szolgálják — még kevésbé, hogy olyan törvényeket sugalmazzanak, amelyek egy történelmi szerencsétlenséget törvényesítenek, amelyet elviseünk, de nem ismerünk el igazságosnak és nem tűrjük, hogy ezt a szerencsétlenséget bárki is kibaszálja — hivatalosan — sem pedig, hogy trambulinnak használják olyanok, akik ugrani akarnak.

Ez a törvény defetizmust idéz elő és ebben az esetben hiábavalónak látszanak az itt írott sorok, hazafias ömlengések és felkiáltások.

Lehet, hogy Brassó is megérdemelte volna haterzenél több menekültjével és egyetemi fakultásával, hogy előzetesen meghallgassák véleményét. Ezért fogadta közvéleményünk rokonszenvvel Balan püspöknek azon a minisztertanácsban való részvételét, amely alkalommal elmondta — mint a menekült és leigázott tömegek pástora és legméltóbb képviselője — mindazt, ami

most valóban érdekli Erdélyt és az egész országot.”

„A mostani központ egy egész évig nem gondolt arra, hogy legalább alapszabályokat állítson össze és a közgyűlés összehívásáról is csupán más menekültügyi központok felhívása után gondoskodott. Ha nem tudtak nagy harcos és áldozatos erdélyi férfiak közül csoportosulni, akkor ne vállaljanak kötelezettségeket és ne intézkedjenek elhamarkodottan a mi nevünkben ma, mert ezeknek a kötelezettségeknek megfogalmazása történelmi hibákat és külső ellenségeink kezébe érveket szolgáltatnak.”

„A kormány megtette kötelességét és biztosak vagyunk benne, hogy a jövőben is teljes mértékben meg fogja tenni a menekültekkel és kiutasítottakkal szemben, de ebben segítségére kell, hogy legyenek ezek valódi és meghatalmazott képviselői is. Az az érzésünk, hogy a bukaresti menekültek egy része megelégedett a valóságról és olyan kérdésekkel és munkákkal foglalkozik, amelyek hatáskörén kívül esnek.”

„Kérjük azokat, akik „kineveztek magukat” központi bizottságnak, közzé adják az újságokban névszerint azokat, akiket elhelyeztek, a vállalatok neveit, amelyeket vezetnek a bevételhez összegekkel együtt. Ugyancsak közzé adják egy kiimutatást is a segélyként vagy a kölcsönképpen kapott összegekről is pontos névsorral együtt, hogy mi is hozzájárulhatunk.”

A Délerdélyben maradt magyarság szövetkezeti kérdései

— A pécsi Kisebbségi Intézet tanulmánya —

A bécsi döntés előtti Erdélyben két központi jellegű gazdasági szövetkezet működött. Az egyik a „Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetsége”, amely főként hitel-, termelő és értékesítő, a másik a „Hangya” szövetkezet, amely elsősorban fogyasztási szövetkezet volt. Mindkét szövetkezet nagyon szép munkát fejtett ki, úgy hogy az előbbinél a tagszövetkezetek száma 274, az utóbbinál pedig 319 volt, jóllehet az egyre nehezedő gazdasági viszonyok, valamint a román kormányok politikája igen súlyos akadályokat jelentett. Ez utóbbiak ellenére is az erdélyi magyar gazdasági szövetkezetek az egyéb hasonló európai kisebbségi szervezetek sorában előkelő helyet foglaltak el.

Egész Erdélyben az 1937-es román szövetkezeti évkönyv adatai szerint 1.122 hitelszövetkezet volt, ezek közül 281 magyar, 587 román és 254 német. A bécsi döntéssel 429 szövetkezet került Magyarországra, megoszlásuk a következő: magyar 170, román 223, német 31. A hitelszövetkezeti tagok száma 1937-ben egész Erdélyben 229.965 volt,

ebből magyar volt kerek számban 100 ezer, román 96 ezer, német 33 ezer. A hitelszövetkezeti tagok száma a legnagyobb tehát a magyarságnál volt.

Hogyan alakult a délerdélyi szövetkezetek helyzete?

Erdély északi részének visszacsatolása természetesen a szövetkezetek működését érzékenyen érintette. Különösen érzékenyen érintette a változás a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetségét, amelynek központja, Kolozsvár Magyarországra került vissza. A Szövetség a Romániában maradt délerdélyi területen be is szüntette működését, megmaradt tagszövetkezetei a Hangya keretébe illeszkedtek bele.

A Hangya Szövetkezeteknek Dél-Erdélyben 83 szövetkezete maradt, ezért a szövetkezeti kérdésben a döntés után a leghelyesebbnek az mutatkozott, hogy az irányító szerepet a Hangya vette át. Ezért hajtottak végre alapszabálymódosítást, hogy a délerdélyi magyar szövetkezetek is csatlakozhassanak a Hangyához. Most a Hangya részesíti határozott irányításban és támogatásban a kishitel megoldását szövetkezeti alapon elképzelt szervezeteket. A Hangya szövetkezetek szövetségébe jelenleg 88 szövetkezet tartozik, ehhez hozzá kell még számítani mintegy 100 hitel- és tejszövetkezetet. A Hangya 88 szövetkezete kevés kivétellel saját házzal rendelkezik. A Hangyának öt raktára, valamint 230 szövetkezete került haza Magyarországra. Ujra kellett szervezni az egész délerdélyi hálózatot, ami előre nem látható akadályok miatt csak nehezen valósult meg. A kérdés végleges rende-

Gépjármű-vezetőképző magántanfolyam kezdődik kedden 28-án.

Beiratkozni lehet az iskola irodájában Ritoók Zsigmond utca 15 sz. Telefon 22-09 (Andriska garage). Délben: 12-1-ig. Este: 7-8-ig.

zése érdekében tárgyalásokat kellett folytatni a romániai magyarság és a magyarországi románság szövetkezeti kérdéseinek rendezése ügyében.

Nemrégiben hagyták jóvá a magyarországi román szövetkezeti központ a „Plugarul” (Eke) alapszabályait. — ugyanakkor a Hangya alapszabálymódosítása is megtörtént.

A Hangyához csatlakoztak a délerdélyi szövetkezetek

Ennek következtében tartotta meg a délerdélyi Hangya ez év október 2-án rendes, valamint alapszabálymódosító rendkívüli közgyűlést Nagyenyeden. Az alapszabálymódosítás közgyűlésének lejegyzetében rendelkezése az volt, hogy a Délerdélyben maradt szövetkezetek a Hangyához csatlakozhassanak.

A rendes közgyűlés a 1937-es döntés óta eltelt első évi munkáról számolt be. A beszámoló szerint a szövetségnek legnagyobb nehézsége az elmúlt évben az árubeszerzés és áruellátás kérdése okozta. Gondoskodni kellett azonkívül az elvesztett áruaktárok pótlásáról is. Jelenleg egyetlen áruaktár elégíti ki a szükségleteket. Még a tavalyi év elején kezdték meg a nagyenyedi borpince befogadóképességének növelését, úgy hogy jelenleg 20—25 vaggon hort tud majd állandóan tárolni. A szövetkezeti gondolat népszerűsítésére 20.000 példányban kinyomatták a Hangya naptárt, amelyet önköltségen aron hűsítettek a tagok rendelkezésére. Változatlanul megjelenik a Szövetkezés c. félhavasú megjelenő újság. Különös gondot fordítottak az iskola-szövetkezetek támogatására. Az elmúlt évben egyszerűsítették a raktárok adminisztrációját is és a nyugdíjpénztárnak visszafizették követelése egy részét. Ezáltal lehetővé vált, hogy a nyugdíjpénztár ingatlant vásárolhasson Aradon.

A pénzforgalom majdnem elérte az 1939-es egész erdélyi forgalmat. Ennek magyarázata az, hogy az első nyolc hónap forgalma erősen emelkedő irányzatot mutatott, bár az legnagyobb rész a drágulásnak tulajdonítható. Az 1940. évi tiszta nyereségből a tartalékalap növelésére 200.000 leit, propagandaalapra 64.000 leit, 5 százalékos osztalékra 64.000 leit, 1 százalékos vásárlási visszatérítésre 334.000 leit fordítanak.

„CARITAS”

femetkezési vállalat új vezetés alatt ismét megkezdte működését. A legegyszerűbb feteletől a legdiszkenyebben kielégít. Korporsók nagy választékban.

Tulajdonos:
Sörös Sándor
Szent László-tér 1.

Az országos önállósítási alaptól létesült.

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi ut 25 szám alatt
Legelőnyösebb beszerzési forrás

Női- és férfi Mosó vászon és bélés árukban, paplanokban nagy választék szövelekben Selyemkülönlegességek raktára

Jóminőség! Szabott árak! Megbízhatóarui!

SICULUS: TEMPI PASSATI

— Naplórészletek —

Kevésen jártak az Országház-téren. Azokban sem volt semmi frissesség a háború terheitől még a szemek is cammogva jártak a hulló levelek között.

Magam az Andrássy-szobor mellett nézdelődtem a pénzügyi minisztérium épülete felé, vártam, hogy munkába álljon a hivatal.

A hivatalos óra legkezdésén az első emeletre jutottam, ahol félig nyitott ajtón lógott egy sok előnévvel megáldott úr neve. Ezt kerestem.

Rajtam kívül fia lélek sem járt a folyosón. Ki bajlódnék ma a szesz és dohányinség idején a jánáncokkal? Csak a székely előrelátás hozott ide engem is, hogy italmérségi engedélyt kérjek egy hadirokkant részére.

A szobából élénk beszéd, meg kacsogás hallzott ki.

— Ejha, mégis van jókedv a világon! — gondoltam.

A hangok két embert jeleztek. Egyike a bombárdó mélyen dörgött.

— Ez az osztálytanácsos úr, — véltem a több tekintély miatt. A másik úr türeltlenül füstölgette a mondani valót s valóságos körülnyalálgatta a bombárdót.

Nem volt természetes egyáltalán, hogy a színház könnyen ráragad a pestiekre, gondoltam.

Nehéz volt álltában mulatni a két úr szünni nem akaró ölelkezésén: leültem az ajtóre néző fonott székére. Kikívüllogott a beszélgetők alakja is: túlkövér volt mindkettő, amire különben gondolhattam volna a levegő után kapkodó szusszanásukról.

Eltelt egy óra, valamelyik budai toronyban már harangozták a délel. Imádságra hívón bongták a hangok: a déli harangszó, a nándorfehérvári diadal emléke. Mennyi magyar vér folyt el azóta. E pillanatban félszer év távlatából jut el a harangszó az orosz földön küzdő magyarokhoz.

Az osztálytanácsos úr szobája még hangosabb lett. Valami nyári élményt rajzoltak egy fehérnép kö-

rül, akin nagyszerűen feszült a fürdő-trikó.

— Mert, tudod méltóságos uram, még modellnek is elsőrendű az isteni Suzanne. — Mondta a vékonyhangú. Önelégülten kacagott a másik, akinek bizonyára köze volt a trikóhoz. Azután ő is mondott vissza valamit hízelgőt és ő is tegezőleg méltóságosra, vagy méltóságosra tegezte a barátját.

— Ezek nem a születés és nem a diploma, hanem a bor alapján kerültek tegeződő viszonyba, — elmélkedtem.

A méltóságos cím kihangsúlyozása volt a fontos, amit oly büszkén lobogtattak egymás felé, mint két cigányhuruba a nemzeti zászlót.

A vendég úr délután egy órákor távozott. Pillanat alatt a tanácsos úr előt álltam az íróasztalától egy lépésre. Ő feszesen ült jégbehűtött arccal, melyen az iménti derűnek még csak nyoma sem maradt.

Megmondtam, hogy ki vagyok, honnan jövök, aztán a kéréssem adtam elő.

— Osztálytanácsos úr, — kezdtem. — egy hadirokkant részére kérek italmérségi engedélyt.

— Nem lehet, kérem! — pattant fel abban a pillanatban. — Egy óra már elmúlt, a hivatalos időnek vége van. Tessék holnap pontosan 11 órákor itt lenni!

Forgolt velem a szoba. Még egy nap itt, a háborus Budapestben. Kérésre fogtam:

— Méltóságos tanácsos úr, nekem öt percet szentelné. Most, itt éjjel szalást sem kaphatni s nekem holnapután, vasárnap mulhatatlanul otthon kell lennem.

— Nem lehetek róla! — Vágott vissza könyörtelenül és felállásra ingerelte a testét.

— Teremtő Isten, hogy tudok ennek az embernek a telejébe kerülni? — tépelődtem.

Nagyon értelmesnek látszott s ezen keresztül akartam beleszúrni, egy-

ben kockázatlanságát téve az italmérségi engedélyt is. Folytattam:

— Tudom, hogy tanácsos urat kifizárasztották a közügyek, azt is hallám az imént, hogy Tintorettonak egy képe, melyen az istenfelő Zsuzsánna meztelen fürdik, belekapcsolódott munkakörébe, kérem tisztelettel, szenteljen pár pillanatot az én nagánygyermekemnek is.

— Ön gúnyolódik! — Mordult rám mérgesen.

— Nem, csak egy újságolkk kerestem látom kibontakozni az ön alakja körül.

Felszisszent, sötéten nézett rám. Lelátott a gondolatom gyökerére. Feldőlött, képe céklaként vöröslött. Fényegelő mozdulattal rám förmedt:

— Tudja mit? Irja éppen azt, ami magának jól esik!

Kalapja után nyúlt indulásra készen. Peckesre feszítette fejét s már egyet lépett is.

Ez utolsó pillanatban, utolsó erőfeszítéssel még hozzápróbálkoztam:

— Köszönöm, hogy megengedi az írást. De addig nem írok, amíg meg nem kérdezem Gáborkát.

— Ki kérdez még, kérem? — Állt meg egy pillanatra.

— Ugron Gábor! — Feleltem erős hangsúlyozással.

Visszaült a székre.

— A miniszter urat? — Kérdezte.

— Ó!

— A kegyelmes urat?

— Ó!

— A belügyben?

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkeretezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

— Ott!
— A nagyméltóságú urat?
— Ó!

Apró kérdései alatt napraforgóként kibomlott a képe.

— Gá-gá-gáborkát? — Nézett rám kétkedő gyanakvással, úgy ejtve ki a szót, mintha bünt követne el.

— Ó, aki ajánlólevelet is adott!

— Mondtam befelé mosolyogva, merem egykorú páriolák itthon, egymás között „Gáborka” névvel becéznie szemben „Gábor úrral”, az édesapjával.

Az osztálytanácsos úr megtörtült meggypótort képét. Aztán beszélt kevesen, vígan, mint a muzsika.

Este felé pedig a vonat is vígan du börgött velem haza, Székelyországra, hogy egy Küküllő-parti kaszárnyának falára rámban kitegyék az italmérségi engedélyt.

Néhánynapos kegyelmi időt adtak a németek a további megtorlások végrehajtására

Angol és de gaulleista csapatok megszálltak egy helységet Francia-Szomáliában

Párizsból jelentik: (Stefani.) A német hatóságok a bordeauxi és nantési merényletek megtorlásaként további kivégzéseket elhalasztottak. A kegyelmi határidő Bordeauxban október 29-én jár le, Nantesben október 27-én. A lapok közölik a Holt alezredek meggyilkolásáért kivégzetek névsorát. Ezek mind harcos kommunisták voltak, köztük Charles Michel volt képviselő, négy kommunista sejtvezér és 14 olyan nantési lakos, aki az ellenséggel játszott össze. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német illetékes helyen megállapították, hogy De Briannak Ribbentrop külügyminiszternél tett látogatását válasznak kell tekinteni, arra az angolszász részről hangzott el híresztelésre, hogy a Franciaországban nemrég lezajlott események miatt, fennakadás van a német-francia közeledés politikájában. Német körök szerint a találkozásuknál sokkal érdekesebb az, hogy De Gaulle szükségesnek találta kijelenteni az angol rádióban, hogy ne kövessenek el újabb merényleteket. Ez megerősíti, hogy teljes mértékben helyesen jártak el, amikor a tuzsok közül több olyan személyt választottak, akiknek kivégzése De Gaullera ugyancsak kellemetlen. Ha nem így lenne, akkor De Gaulle nem óvta volna híveit a politikai merényletektől. (MTI.)

Vichyből jelentik: (MTI.) Vichy

politikai körök a kormány követendő útját a következőkben foglalták össze: 1. Hűségűs kitarítás a francia-német megbékülés mellett. 2. A fegyverszünet pontjaihoz való ragaszkodás. 3. Az adott szó legpontosabb tiszteletben tartása. 4. Mindezt az a törekvés hatja át, hogy őszintén megvalósítsák az európai földrész két nagy népe között az együttműködést.

Vichyből jelentik: (NTI.) A kormány több tagja pénteken ismét tanácskozársra ült össze. Napirendün ismét a megszállott területen elkövetett merényletek és ezzel kapcsolatos megtorló intézkedések szerepeltek. Még nem lehet megtudni, milyen határozatokra jutott a kormány, de feltehető, hogy minden töle telhető megtesz a német hatóságokkal egyetértésben, hogy megszüntesse a legutóbbi események által előidézett helyzetet. (MTI.)

Vichyből jelentik: (NTI.) Djobutiból jelentik, hogy október 23-án két könnyű angol és de gaulleista osztag háromszáz emberrel megszállotta francia Szomáliaföldön Defenitot. (MTI.)

Mindenszentre koszorukat a legszebb és a legfinomabb kivitelben csak a **SAN REMO** virágüzletben szerezheti be. Rákóczi-út 5 szárn. Görög koszoruk 3-401 15 pengőig.

Mindenki, aki a szép iránt érdeklődik, nézze meg

A SZÍNES FÉNYKÉPEZÉS CSODÁIT NAGYVÁRADON

1941. évi október 30-án, csütörtökön este 8 órakor a
Kereskedelmi Csarnokban (Mussolini-tér)

BENSER WALTHER, akit a magyar közönség jól ismer korábbi előadásairól, ismét bemutat több mint 100 új

LEICA felvételt AGFACOLOR filmen

A ragyogó felvételek kapcsán ismertetni fogja a kisképfilmes fényképezés technikai és esztétikai problémáit, melyek mindenkit érdekelnek. Belépőjegyek ára 50 fillér. Jegyek válthatók az előadóterem pénztáránál d. u. 5 óráig.

A bevételt a polgármester úr által meghatározott iótékony célra fordítják.

Őszintébb megbecsülést és támogatást az iparosnak!

Tanulságos vita indult meg lapunk hasábjain a magyar ipar és kereskedelem pártolásának, fellendítésének kérdésében egy segédavatási ünnepélyen elhangzott, talpraesett kijelentés nyomán, amely szerint ezután úgy kell majd megfenyegetnünk a rossz iskolai előmenetelű megbulókát: „Irnoknak adlak, ha nem tanulsz” — nem pedig így: „Inasnak adlak, haszontalan kölyök!” Vagyis a jövőben az ipar és kereskedelem lebecsülését magában foglaló korholás helyett úgy fogalmazunk meg dorgáló és munkára serkentő kijelentéseinket, hogy azokból inkább a nemzet életében kevésbé jelentős kishivatalnokai pályától való elretentés szándéka csendüljön ki.

A vitatkozók egyet is értenek abban, hogy az ipar és a kereskedelem a jövő, de egy kitűnő nagyváradai iparos nem ok nélkül szögezi le, hogy a magyar közvélemény még távol áll a gyakorlati pályák őszinté megbecsülésétől, s az ipar- és kereskedelem még korántsem kapja meg hivatalos és társadalmi részről azt a támogatást, amelyre a fejlődés érdekében szüksége volna.

Sajnos, az ősi örökséget elherdáló földbirtokosnak, aki irnokai vagy dijnoki minőségben kap hivatali írásztalt a vármegyei kegyelméből, még mindig sokkal több becsülete van, mint annak a kereskedőnek, aki a kishivatalnokénál összehasonlíthatatlanul nagyobb szellemet munkát kifejtve vezet vállalatát, vagy annak az iparosnak, aki nagyüzemmel fejlesztette műhelyét, 30—40 alkalmazottat foglalkoztat és valóban ur a maga portáján.

Epp a napokban dobhentett meg egy kijelentés, amelyet egy nagyon szűkös anyagi viszonyok között élő, egyáltalában nem nagyműveltségű, de jócsen-zésű nevére hihetetlenül gőgös idős hölgytől hallottam egy kisvárosi úri társaságban.

Azt kényszerem a hosszabb idő óta Budapesten élő hölgytől, fel szokta-e keresni azokat az összejöveteleket, amelyeken a kedves városkából Budapestre származottak havonta egyszer vendéglői fehér asztal mellett ápolják a hazai emlékeket s a földiség soha el nem szakítható kapcsolatát. Fanyar alkibizonyítással így felelt kérdésemre:

— Miért menjek én oda?... Azért, hogy nézzem X. Y-t, akinek az apja kocsináros volt?

Ez az X. Y. ma nyugalmazott miniszteri tanácsos, akinek az édesapja évtizedeken át a városka egész környékén ismert nagy vendéglő közmegebecsülésnek örvendett tulajdonosa volt. Tehát e felfogás szerint — amely korántsem tekinthető egy idős hölgy különöndésre szigetelt jelenségnek — még a tisztességes munkában máltóságos úrrá emelkedett utódnál sem bocsítható meg az apa ipari tevékenységének rettentő hüncselekménye.

Addig, amíg az ilyen felfogásuakat

nem zárjuk muzeumi üveg szekrényekbe vagy nem küldjük elkülönítőbe, mint a ragályos betegeket, esetleg gyűjtőtáborba, mint a társadalomra végzetesen veszedelmes felforgató elemeket szokás, — kevés remény lehet arra, hogy olyan közszellem alakuljon ki a magyar társadalomban, amely jelentős gazdasági szerepéhez és vitán felülállóan magas színvonalú intellektuális teljesítményeihez méltó módon megbecsüli a kereskedőt és az iparost. S amíg nincs megbecsülés amíg az iparos és a kereskedő ha megfeszül se lehet „uriember”, szemben a dijnokkal, aki hivatalból az s amíg fennállanak a mai áthidalhatatlan osztálykülönbségek, addig a magyar ember, akiben az uriságra való törekvés talán erőteljesebben él, mint más néciók gyermekeiben, s nehezebben viseli el a lenézést, a mellőzést, az örök alulmaradást, mint más népi közösségek tagjai, mindig csak fájdalom érzéssel fog megalkudni az iparos és kereskedői sorssal és hacsak teheti, a legnagyobb egyén és nemzeti érdekek feláldozásával is menekülni fog attól.

Mindenekeiőtt tehát új közszellem megteremtésére van szükség, annak az ugynevezett úri felfogásnak a kiirtására, amely már eddig is felmérhetetlen károkat eredményezett népi életünkben, anélkül, hogy számbavehető ellenértéket nyújtott volna.

A másik követelmény, amire nagyon helyesen mutatott rá az egyik vitázó, a magyar ipar és kereskedelem hathatós támogatása. E tekintetben csak erőteljes, tapogatózó kezdeményezések történtek a hivatalos tényezők részéről. Kérdezzünk csak meg valakit, akinek hosszas kérvényezés és utánjárás után sikerült önállósítási kölcsönt kapnia. Először is 40—50 százalékkal kevesebbet kapott, mint amennyit az üzlet-létesítés céljából beterveztett ap-

rolékos költségvetésében kért, holott a valóságos költségek az előre nem látott kiadások és a folytonos anyagdrágulás miatt lényegesen meghaladják a felvett tételek minden előirányzati összegét.

És amikor az önállósodásról álmódó kereskedőjelölt kézhez veszi a lecsökkentett kölcsön-összeget s az előírásnak megfelelően azonnal lemond addigi állásáról, amely megélhetését szerényen biztosította, teljesen magára hagyva, leküzdhetetlen akadályokkal találja magát szemben. Üzlethelyiséget nem kap, mert arra már nincs rendelkezés, hogy az önállósítási kölcsönhöz juttassák számára működési területet is lehessen biztosítani. S az önállósítási alap szerencsétlen „kedvezményezettje” öt-hatezer pengővel kezében és a visszatérítési kötelezettség tudatának rettentő súlyával futkosni kezdi, fűhöz fűhez kapkod, szinte napról-napra fogy, hatóságok és háztulajdonosok — közöttük keresztény intézmények is — közönytel nézik vergődését, s mire ki-harcolt magának valahol egy kis üzlethelyiséget, az utánjárások, a helyi díj-fizetések és a mindennapi életgondok annyira felemésztették anyagi és lelki erejét, hogy nem is tudja többé berendezni üzletét. Ha pedig mégis megkísérli ezt, a további támogatás teljes hiányában kénytelenül le-hengerli őt az a konkurrenca, amelynek leküzdésére jószándéku elgondolással a gazdasági élet porondjára állították.

Hogy ugyanez a helyzet azoknál is, akik saját tőkéjükkel mernek kereskedelmi és ipari kezdeményezésre gondolni, azt nem is kell külön bizonyítani. Hasonlóképpen nem szorul talán adott esetekkel való bizonyításra, hogy a meglévő tehetséges, jobb sorsra érdemes magyar iparosok és kereskedőkön hányszor és milyen mértékben vesz erőt a csüggedés, midőn érzik, hogy az itt-ott fogantatott erőteljes intézkedések mellett — amelyek gyakran célt tévesztenek, sőt visszafelé sülnék el — mily kevés történik utjuk egyengetésére a fejlődés vonalán. (*)

Elektromoscentrálé segítségével villanyerővel látják el Nagyváradot, Debrecent és a Szilágyságot

Tökés csoport alakul a villamoscentrálé létesítésére. Ertekezlet az Iparügyi Minisztériumban

Budapest. Saját tud. Az iparügyi minisztériumban vitéz Pétery, energia-osztály főnökénél értekezlet volt, amelyen a szilágymegyei derzsida-elektromos centrálé létesítésének kérdéséről folytattak megbeszélést. Résztvett az értekezleten báró Jósika szilágymegyei főispán, dr. Gazda Endre szilágymegyei alispán, dr. Hlatky Endre Nagyvárad város főispánja. Ember Géza, báró Braunecker Antal és dr. Patzkó Elemér képviselők.

Vitéz Pétery előadta, hogy a kérdést tanulmányozták és szükségesnek tartják egy elektromos centrálé felállítását, mert az

el tudná látni villamos erővel Nagyváradot, Debrecent, Szatmárt és a Szilágyságot.

A lignitnek és barnaszénnek áthidalási eljárással való feldolgozása révén 4800 kalóriára tudták felemelni az ottlani barnaszén energiáját. Erre való tekintettel Pétery felhívta a bizottságot, hogy lépjen érintkezésbe egy tökécs csoporttal, amely a vállal-

kozás anyagi fedezetét biztosítaná.

Mivel ebben a kérdésben már előzőleg folytak tárgyalások a Salgótarjáni Részvénytársaság, a Szilágymegyei Köszénbánya Részvénytársaság és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank között, a bizottság fölkereste dr. Simonsicsot, a Kereskedelmi Bank igazgatóját, aki ígéretet tett arról, hogy a Kereskedelmi Bank foglalkozni fog a kérdéssel és a lehető legrövidebb időn belül megvalósítja az érdekkörébe tartozó Salgótarjáni r.-t. és Szilágymegyei Köszénbánya r.-t. útján a tervezett elektromos centrálét.

**MINDENSZENTI
mű- és élővirág
KOSZORUT**
a legszebb kivitelben szállít
SZIGETHY virágüzlet
Mezey Mihály utca 4.

Reményik Sándor temetése

Vasárnap délután lesz Kolozsváron

Kolozsvárról jelenti a MTI: Az egész országban mindenkit mélyen megdöbbenített Reményik Sándor halálának híre. A halál közvetlen oka, mint jelentették, szövödményes tüdőgyulladás volt, amely évekre visszanyuló betegségből származott. Reményik Sándor amugyis gyenge szervezetét teljesen legyengítette a betegség s lelki-vódásai ezt a fizikai leromlást nagymértékben fokozták.

Temetése vasárnap délután lesz és erre a végtisztességre Budapestről, Nagyváradról és Erdélyből is igen sokan — főleg irodalmi emberek — utaznak Kolozsvárra, hogy a nagy költő utolsó útján elkísérhessék.

KOLOZSVÁR VÁROS HALOTTJAKÉNT TEMETIK EL REMÉNYIK SÁNDORT

Kolozsvárról jelenti: Végvári Reményik Sándor haláláról a város fekete-keresettes falragaszokról értesítette a lakosságot. A város saját halottjaként temeti el a költőt és gondoskodik emléke megőrzéséről. A polgármester felszólította a lakosságot, hogy házi-ira tűzze ki a gyászlobogót, vagy fekete szalaggal ellátott nemzetiszínű zászlót. A gyászszertartást Thuróczy Zoltán evangélikus püspök végzi. (MTI)

Vasárnap tartja ünnepélyes csapatzászló avatását a Tűzharcos Szövetség váradai főcsoportja

A Magyar Tűzharcos Szövetség Nagyváradai Főcsoportja 1941 október hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Nagyváradon, az Országzászló előtt tartja csapatzászló avatását. Az ünnepség sorrendje: 1. Csapatzenekar. 2. Magyar Hírszék: Előadja a Zenekar. 3. Megemlékezés hősi halottainkról. 4. Ünnepi beszéd: Tartja vitéz Báthory-Szűts Sándor ny. vezérőrnagy, elnök. 5. Avatóbeszéd: Tartja vitéz gróf Takách-Tolvay József ny. altábornagy, orsz. elnök. 6. A csapatzászlót felszalagozza Báthory Mária, zászlóanya. 7. Zászlóátvétel: Beszédet mond Vitán Zoltán vezetőtitkár, a Magyar Olasz bankfiók főnöke. 8. Elnöki zárószó: Tartja vitéz Báthory-Szűts Sándor ny. vezérőrnagy, elnök. 9. Himnusz. 10. Díszmenet. 13 órakor tábori ebéd (1 tál étel) a tűzharcos székházban. Este 8 órakor díszelőadás (Piros bugyelláris) a Szigligeti Színházban. Tudnivalók: 25-én, szombaton este 20 órakor zenés fáklyás takarodó! 25-én este 21 órakor ismerkedési est, vacsora a „Pannonia” kávéházban. Az ünnepély helyszínére való belépéskor ezen meghívó, vagy a Szövetségi tagsági igazolvány felmutatandó. A tűzharcos bajtársaknak az ünnepségen megjelenni köteleesség. A tábori ebédre és színházi díszelőadásra helybiztosítás végett a csatolt válaszlapon mielőbbi visszaküldését kérjük. Megjelenés: formaruha, magyar ruha, lehetőleg sötét ruha. Rossz idő esetén az ünnepség a városháza dísztermében lesz megtartva.

A tűzharcos bajtársak figyelmét felhívjuk, hogy a f. hó 26-án megtartandó bajtársi ebédre és az este fél 8 órakor kezdődő színházi előadásra jegyek a tűzharcos székházban, Rákóczi-ut 13. szám alatt kaphatók.

**Halottak napjára
élő- és művirág koszorúk**

legolcsóbb árban
Fehér Etelka
virágkereskedésében

Rákóczi-ut 8. Telefon: 18-44.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72-301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

KRISZTUS KIRÁLY UNNEPE
NAGYVÁRADON. Ismeretes, hogy
 Krisztus Király ünnepe a Katolikus
 Népszövetség külön ünnepe szokott
 lenni minden évben. Nagyváradon
 az idén is méltó fénytel és bensőséggel
 akarják megünnepelni Krisztus
 Király vasárnapját. Ez évben a nagy-
 várad-újvárosi plébániatemplomban
 lesz a szokásos ünnepe. Az ünnepi
 szentmisét Fiedler István püspök
 mondja fényes segédlettel, délelőtt fél
 tíz órakor. Ugyancsak ő mondja a
 szentbeszédet is a szentmise evangé-
 liuma után. Valószínű, hogy ezen a
 szentmisén fog bemutatkozni az egy-
 házúházi új kántora, Majoros Endre.
 Délután 5 órakor ünnepélyes disz-
 előadás a Orsolya-zárda dísztermében,
 melyre mindenki szívesen lát a Ka-
 tolikus Népszövetség.

A közlekedési eszközök és a személy-
 forralbm megeléknélésével és felle-
 dülésével elkerülhetetlenül növekszik
 a balesetek száma. Az előrelátás bal-
 eset. és szavatosságbiztosítást követel.
 Az 1857-ben alapított legrégebb magyar
 bizt. sító magánvállalat, az ELSŐ MA-
 GYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁR-
 SASÁG helybéli: Szent László-tér 2.
 szám alatti főügynöksége, illetve kép-
 viselője készséggel ad felvilágosítást
 minden bizt. sítási vonatkozású ügy-
 ben.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség
 nagyvárad-i tagozata felhívja a kö-
 zönség figyelmét arra, hogy ebben az
 évben nem Mindenszentekkor, hanem
 ma, Krisztus Király vasárnapján tör-
 ténik a templomok előtt a mindenszen-
 ti keresztcsékek árulása.

A Székelyhadosztály felhívása. Fel-
 hívjuk a leigazolt tagokat, hogy folyó
 hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor
 a székházban feltétlenül jelenjenek
 meg. prim. Kozma Lajos elnök, ny. a
 alezredes.

Az Országos Protestáns Napok so-
 rán, október 29-én délután 4 órakor a
 budapesti református teológia díszter-
 mében tartja évi rendes közgyűlést az
 Országos Református Lelkészegegyület,
 amely alkalomból predikál Csernak
 Béla nagyvárad-i lelkész, a királyhágó-
 melléki egyházkerület főjegyzője, elnö-
 ki megnyitót mond dr. Ravasz László
 budapesti püspök, a felszabadult Kelet
 lelkipásztorainak nevében Vásárhelyi
 János erdélyi püspök, a felszabadult
 Dél református lelkipásztorainak ne-
 vében Ágoston Sándor bácsfeketehegyi
 lelkész, püspök üdvözlő a Lelkészege-
 gyületet.

Vas- és cement nélkül építik fel a
Napközi Otthont. Nagyvárad. Saját
 tudósítónktól. Hosszu hónapok óta
 vajdúdik a kórházutcai Napközi Otthon
 építésének az ügye. Először csak át-
 alakításról volt szó, aztán új épület
 emeléséről mintegy 50 ezer pengős
 költséggel. — Nagyvárad város veze-
 tősége most pedig megbizta Renessy
 építész, hogy készítsen olyan
 tervet, amelyben a vasat és cementet
 téglával vagy más anyaggal lehet pó-
 tolni. Ebben az esetben az anyagelosz-
 tó hivatal megadja az építési enge-
 délyt.

Felhívás a Székely Hadosztály tag-
 jaihoz. Felhívom a Székely Hadosz-
 tálybeli leigazolt Kék Könyves bajtár-
 sakat, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor
 a székházban, a tűzharcos szövegség-
 nél okvetlen megjelenni sziveskedjenek
 A Székely Hadosztály vezetősége.

Szikvizgyártó ipari tanfolyanot ren-
 deznek. A Polgármester. 44586-1941.
 szám alatt a következő hirdetményt
 adta ki: A m. kir. iparügyi miniszte-
 riúm a szikvízkészítő iparosság szak-
 mái ismereteinek kibővítése, a szik-
 vízkészítéssel kapcsolatos közegészség-
 ügyi és közbiztonsági tudnivalók elsá-
 játítása céljából szikvizgyártó tanfo-
 lyamok rendezését engedélyezte. A tan-
 folyamok Budapesten folyó évi novem-
 ber hó 17-én és december hó 1-én kez-
 dődnek. Mindazok, akik ezen tanfolya-
 mon részt venni óhajtanak, jelentkez-
 zenek városház I. emelet 5. számú he-
 lységében, ahol a szükséges felvilágo-
 sításokat megadják.

Brrr...! befujaszél?

Körjegyzői kinevezések. A Hivatalos
 Lap közli, hogy a belügyminiszter
 Zajos Kálmán monospetri körjegyzőt
 a papfalvi, Szébeni József papfalvi
 körjegyzőt pedig a monospetri körjegy-
 zőséghez körjegyzővé kinevezte.

Orvosi hír. A magyar királyi igaz-
 ságügyminiszter dr. Beöthy Konrád
 egyetemi rendkívüli tanár, kózkórházi
 főorvos, nagyvárad-i lakost, a nagyvá-
 radi kir. törvényszékhez rendes szak-
 értői minőségben királyi törvényszéki
 orvossá nevezte ki. Telefon: 24-10.

A sok jelentkező miatt új tantermek
szükségesek a városi zeneiskola részé-
re. (Nagyvárad) Pénteken délelőtt dr.
 Dalló Gyula kultúrtaancsnok elnöklé-
 sével ülést tartott a Városi Zeneiskola-
 felügyelő bizottsága. A zeneiskola-fel-
 ügyelőbizottsága több fontos ügyet tár-
 gyalt. Így tárgyalta a tandíjkezdve-
 zmények ügyét is. Elhatározták, hogy
 350 pengős tandíjkezdvezmény keretét
 állítanak fel tehetséges, szorgalmas és
 szegénysorsú növendékek részére.
 Tárgyalta a bizottság a zeneiskolák
 szakfelügyelőjének leiratát is, a zong-
 oratanszékekkel kapcsolatban. A je-
 lentkezők nagy számára való tekintet-
 tel a tanszék megnyitását és ezzel to-
 vábbi felvételek lehetővé tételét ké-
 rik. Eddig 159 növendéke van a zene-
 iskolának; helyiség hiánya miatt azon-
 ban igen sok jelentkezőt el kellett
 utasítani. — Ugy határozták, hogy
 bérlet útján gondoskodik új helyisé-
 gekről, ahova egy teljes tanszékot ki-
 lehet helyezni, így a további felvéte-
 lek elé sem gördül akadály.

Megnyilt! Kiss Béláné Megnyilt!
 műszaki cikkek üzlete Nagypiac-tér 10. Ker. Csarnok épület.
Világmarkás kerékpárok, rádiók, varrógépek
 és ezek alkatrészei, villamossági cikkek dusan felsze-
 relt raktára
 Olcsó, szolid árak! Telefon: 27-04, alközpont 54

Megkezdik a Körös és két patak
medrének szabályozását. Nagyvárad.
 Saját tudósítónktól. A város vezetősége
 alkalmat és módot talált arra, hogy
 megfelelő munkaerőt állítson szolgál-
 tatba bizonyos földmunkák elvégzé-
 sére. Így a hét elején megkezdtek a Vad
 és Aduna-patakok szabályozását, ame-
 lyek a nyári felhős szakadás alkalmá-
 val árvizeket okoztak a környéken
 Sor kerül a Körös-meder szabályozá-
 sára is és sürgősen megkezdik az er-
 zsebétligeti pálya, valamint a levele-
 lőterek építésének földmunkálatait is.

Kormányrendelet a hadikölesönköt-
vények utólagos letéthehelyezéséről.
 Budapest, a MTI jelenti. A hivatalos
 lap október 25-iki száma közli a kor-
 mány rendeletét a hadikölesönkötve-
 nyeknek utólagos letéthehelyezéséről.

hiába fűt
 ha
 ablakát
 ajtaját
 nem sűt
Windfix

POLIERUM
 Nagy Sándor-u 6. Tel. 14-85.
PAPP MARGIT
 Rimanóczy-u 8. Tel. 14-23.

A Kálmán Enekkar működését ismét
 megkezdte. Kérem a tagok teljes szá-
 mban való megjelenését a szokott he-
 lyen és időben. Kiss Béla karnagy.

A HEDRICH-SZALON HIREI.
 Nagyvárad város és vidéke kifino-
 modott izlésű hölgyközönsége már ré-
 gebben nélkülözni kénytelen egy ké-
 nyesebb igényeket kielégítő, fővárosi
 színvonalú **NŐI KÉSZRUHA ÜZLETET**
 Ezt a hiányt igyekszem pótolni ak-
 kor, amikor tetemes anyagi áldozatok
 árán és ellenére a mai nehéz anyag-
 beszerzési lehetőségeknek fehérenmü-
 és fűző szalonomat **NŐI KÉSZRUHA-
 KAL VALÓ KERESKEDESEL** bőví-
 tettem ki.

Remélni szeretném, hogy az i. t.
 hölgyközönség ezt az újabb vállalko-
 zásomat ugyanolyan megértéssel és
 szeretettel fogadja, miként a múltban
 fehérenmü- és fűzőszalonomat pártol-
 ni szíves volt.

Hedrichné Kollárszky Erzsébet

HUNNIA SZÁLLO

Nagyvárad

Sas palota. — Telefon: 17-54.

Teljes komfort! Hideg, meleg folyóvíz!

Polgári árak!

Orvosi hír. Dr. Balogh József volt
 klinikai tanársegéd, szemész, fogszak-
 orvos, rendelőjét 1941. november 1-én
 Fáyel-u. 10. sz. alatt II. em. nyitja meg
 Rendel. d. e. 9-12, d. u. 3-6-ig.

HÁZASSÁG. Szabó Zoltán magán-
 tisztviselő, a váradi ünnepek, elő-
 adások kitűnő hangú tenorénekese,
 ma, vasárnap tartja esküvőjét Szilá-
 gyi Mucikával, a Szent László-
 templomban.

A keresztény ruházati, termelő és
értékesítő szövetkezet megalakulása a
Baross Szövetségben. A Baross Szövet-
 ségben megalakult és ténykedő alább
 felsorolt szakcsoportok elnökségét, al-
 elnökségét és az összes szakcsoport ta-
 gokat ezuton kéri és hívja fel, hogy f.
 hó 27-én azaz hétfőn délután pontosan
 7 órára nagygyűlésre a Baross székház
 nagytermében a már letárgyalt Keresz-
 tény Ruházati Termelő és Értékesítő
 Szövetkezet ügyeinek végérvényes
 megbeszélése és megalakítása ügyében
 feltétlenül jelenjenek meg: textil nagy-
 és kiskereskedők, férfitiszabók, nőiszabó-
 k, fehérenmü varrónők, kalaposok,
 konfekciósok és szűcsök.

DOKTORRAAVATÁS. Kolozsvá-
 ron a...Mátyás Király Dalkházban
 ma, szombaton avatták jogi és állam-
 tudományi doktorrá ifj. Kopányi Bá-
 lintot, a székelyhídi és váradi társas-
 ság, közismert és közkedvelt tagját.

Felhívás a Baross borbély, fodrász
szakcsoport tagokhoz. A Baross Szövet-
 ség kebelében megalakult borbély, fod-
 rász szakcsoport elnökségét és az ösz-
 szes szakcsoport tagokat ezuton kér-
 jük és hívjuk fel, hogy folyó hó 27-én,
 azaz hétfőn délután pontosan 4 órára
 a Baross székház nagytermében saját
 érdekükben nagygyűlésre feltétlenül
 jelenjenek meg, mely alkalommal igen
 fontos szakmabeli megbeszélések, érte-
 kezők, továbbá borotva, szappan,
 szesz és egyéb szükségleteik összeírása
 és igénylése elintéztét nyer.

A Baross Szövetség kebelében tömör-
 rult keresztény fakereskedőket ezuton
 hívjuk meg a Baross Székházban tar-
 tandó szakosztályi értekezletre folyó hó
 27-én hétfőn este 7 órára, nagyon fon-
 tos szakmai kérdések ügyében saját
 érdekében mindenki jelenjen meg. —
 Ugyanakkor átvehetik a hivatalos ár-
 jegyzéket is.

Értesítjük a Baross Szövetség kebe-
 lében tömörült összes éllelmiszterrel
 foglalkozó tagjainkat, hogy a hatósági
 árjegyzéket irodánkban szombaton es-
 tig és vasárnap délelőtt 10-11-ig és
 vasárnap délután 4-6-ig mindenki ve-
 gye át, mert ez kötelező. Folyó hó
 27-től kezdve kötelező minden helyi-
 ségbe kifüggeszteni és az árakat szí-
 goruan betartani, ezen idő alatt Szö-
 vetségünk vezetősége szívesen nyújt
 felvilágosítást is.

Nagyvárad vasárnapi
labdarugó műsora:

Vasárnap délután 3 órakor az Er-
 zsebétligeti sporttelepen a nagyvárad-i
 MAV I. csapata, az orosházi TK ellen
 játszik.

Előmerközösen az ifjúsági bajnoksá-
 gért a MAV ifj.—Kolping-Egyetértés
 ifj. csapatával játszik.

A mérkőzést filléres helyárrakkal
 rendezik.

RÓMAI LEVÉL

Beszélgetünk a Szentatyával

Igy, ahogy ideirtam: beszélünk, sőt beszélgetünk Vele, de ennek a ritka kitüntetésnek előzményei vannak.

Az előzmények

Midőn még a jelenlegi Szentatya — Pacelli bíboros — a magyarországi kongresszusra készült, egy fiatal magyar jezsuita — Gallus Tibor — gyakorolta vele a magyar kiejtést. A Szentatya tizenkét nyelven beszél, de bármily nyelven leírt szöveget egyszeri elolvasás után szóról-szóra elmond hetek múlva is. Egy napon megismertük ezt a jezsuitát, aki ma is férjem gyóntatója, családunk legjobb barátja. Egy napon azt mondtam neki: Gallus Atya, nemsokára tizenöt éves házasság leszünk... szeretném, ha a Szentatya áldaná meg ezt a tizenöt évet.

Mosolygott és azt felelte: majd meglátjuk, lehetséges-e?

Egy hét múlva megkaptam az engedélyt, hogy beléphetünk a Vatikánba pápai áldásért. Azóta lázasan készült a család a nagy napra. A két kicsit oktattam, hogy ki is az a Pápa, hogy fog benneteket megáldani. A két nagy nem hitte az egészet, hogy tényleg igaz lesz: szemtől-szembe meglátni Krisztus földi helytartóját. Mi ketten is álomnak véltük, amit nem fogunk elérni. Ujabb hét múlva Gallus Atya titokzatosan mosolyog és azt mondja: „Ne ijedjünk meg, Isten különös kegyelme van velünk... a Szentatya pontosan a házassági évforduló napján, — külön kihallgatáson fog fogadni bennünket“.

Tele lett a szemem könnyel, nem tudtam szólni... Férjemre néztem, ő is sirt és halkán azt kérdezte: Hogyan lehet ez? De ezt Gallus Atya sem tudja... kérte az engedélyt s ami királyoknak, államférfiaknak jutó nagy kegy, — megkaptam, amikor elmondta a kardinálisnak, hogy egy boldog keresztény családról van szó, amely négy gyermekkel küzd már tizenöt éve. Hét éve vannak Rómában, vállaltva dolgoznak az idegenben, hogy gyermekeiket nevelhessék. A jóságos kardinális közbenjárt. Déli 11 óra 15 perckor fogad bennünket a Szentatya...

Tíz nap volt még hátra addig. Mi ketten fél éjjeleket nem aludtunk, mert azon gondolkodtunk, hogy mit fogunk mondani a Szentatyának? Úram Istenem, mit szóljunk Hozzá, a világ legelső fejedelméhez? Lehet-e térdelő áhítatnál több, amit elé viszünk? Fél kell jegyeznem Palkó fiam megjegyzését Pali alig mult öt éves, de arany fejcskájában nagy titkokat rejteget, megfigyelései meglepőek.

Egy vasárnapi misén szentbeszédet is hallgattunk... egyszer csak ki megy Pali a padból pillanatok alatt a rácsig megy az emberek között.

A Magyar Nemzeti Szocialista Párt nagyváradai tagozata működését

Rimanóczy utca 10 szám alatti irodájában megkezdte.

odakönyököi a fehér abroszra, fehér ruhában, arcoeskáját két kézre támasztva figyeli a prédikáló papot. Egy hét telt el azóta. S most azt kértem tőle: Pali, mit fogsz majd mondani a Szentatyának? azt feleli: „Tudod Szentatya, ha én nagy leszek, pap akarok lenni, de olyan pap, aki a templomban Jézusról beszéljen!“

Meglep a felelete és azt kérdezem: miért szeretnél pap lenni?

„Mert vasárnap azt mondta a pap a templomban, hogy Jézus kopogtat a szíveken, de az emberek nem eresztik be őt... én azonban beengedem, ahogy a Jézuskának tetszik és ha pap leszek, megmondom az embereknek a templomban, hogy csak engedjék be szívükbe a Jézuskát“. Figyelmeztetem, a Szentatyának nem kell mondania semmit, csak jól kell figyelni, ha valamit kérdez tőle. Ki lát a kis gyermekek feslő lelkébe, hogy gondolhatta ez a kis öt éves gyerek, hogy éppen ezt mondja majd a Szentatyának? Ki ismeri az ő titkos lelkivilágukat? Tény az, hogy a Palkó is készült a maga esze szerint...

A nagy nap

Igy érkezett el a nagy nap. Reggel misére mentünk a Collegium Hungaricum híres Szent Ignác kápolnájába, ahol Gallus Atya mondott misét, legnagyobb fiam ministrált. Meglepetésünkre evangélium után beszédet mondott nekünk, ott köszöntött fel bennünket, tizenöt éves házasságok. Azután mindnyájan áldoztunk. Reggelire az intézet adminisztrátora hívott meg bennünket, hogy ne kelljen újra hazajönnünk. Az adminisztrátor külön említést érdemel: két fiú testvérét és apját a szemeláttára és édesanyjuk szemeláttára verték agyon a bolsevisták. Ő maga négy és fél évet szenvedett börtönökben, sós víz és verések között, hetszer ítélték halálra s csak olasz állampolgársága mentette meg az orosz hóhértól. Arcán mégis menyeyi jóság, csupa mosoly és simogatás irántunk a fehér asztal körül. Mikor apjáról és testvéreiről elhurcolt anyjáról beszél, azt mondja: „boldog vértanuk — és hangja nem keserű, — hanem megnyugodott, derűs. — Ilyen felemelő előzmények után indultunk Gallus Atya kíséretében a Vatikánba...“

A Vatikánban

A San Damaso kapuhoz vittek az autók ahol festői viseletű svájci gárdista állt élénk. Felmutattuk megnevezésünket a gárdista tisztelgett s befutottunk — a béke szigetére. Nagy kerten haladtunk keresztül, csend és nyugalom vett körül a tiszta utakon. Akiket láttunk, tisztviselők, nyugodtan jöttek-mentek, hisz ez a béke szigete volt.

Őrök és vatikáni katonák között léptünk be az ajtón. A fogadótermek zsufolva voltak. Apácák, papok, fehérhátú kislányok, egy-egy intézet. — magasrangu katonatisztek, ujra papok, apácák, előkelő hölgyek színes csoportjai tárultak élénk, ahogy teremről-teremre haladtunk a lila-vörös brokátbuzátú szobák során át. Gazdag egyszerűség mindenütt.

minden teremben egy-egy brokát-terdnadrágos, lakkepő, teremőr s mi egyre tovább megyünk a sok szobán keresztül. Itt már csend van, egyre kevesebb ember vesz körül, — a külön kihallgatások előkelő csoportjai között visz utunk — egyre tovább. Derűs arcú főpap fogad a belső teremben, a főceremóniamester, Arbio Mella di Sant'Elia. Kezében meghívónk jegyzőke. Gallus Atya bemutat nekik: a Heltai-család. A kardinális megsimogatja gyermekeinket s azt mondja: „No, akinek ilyen szép nagy családja van, — az bizvást jöhet a Szentatyához.“ S már vezetnek is egy ránkváró, üres szobába, aranyos bíborszekek közé, de nem ülünk le. Csengő szólal meg pár perc múlva, jelezve, hogy a Pápa elindult lakosztályából. Izgalmunk tetőfokra ér, mert a mi szobánk a harmadik, a Szentatya mindjárt itt lesz.

Midőn a szomszéd terembe ér mindannyian letérdelünk.

A Pápa csókja

Bejön. Póz nélkül, frissen, két kezét kitarja egyenesen Gallus atya felé és melegen, mosolyogva üdvözlí.

Mindnyájan magyarul köszöntjük: Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus. Végignézi a félkört s magyarul feleli: Mindörökké Amen.

S akkor Gallus Atya reánkmutatva így mutat be: Szentséges Atyám, itt térdel Ön előtt egy jó magyar család. Tizenöt évvel ezelőtt, éppen ebben az órában kötöttem házasságot s Szentséged elé jöttem, hogy megáldja őket. Gallus Atya mellett térdel Pali... A Szentatya olyan magas, Pali meg olyap kicsi, mikor — mint egy kis fehér cica — odakuporodik a Szentatya lábaihoz, hogy vörös papucsán megcsókolja az arany keresztet. Ekkor a Pápa lehajolt hozzá fejcskáját két keze közé fogta és megcsókolta Palit. Megkérdezte tőle, hogy hány éves, jó fiucska-e? Pali nincs zavarban, bátran felel neki. Mögötte térdel Robert. Őt is megsimogatja és kérdi hány éves, milyen iskolát végez, mire készül? Férjemhez különösen kedves. Mintegy 3-6 percig beszél vele, nagy fekete szemét arcába mélyeszti. Megkérdi, mivel foglalkozik?

No lám milyen szép — mondja — hogy önerejéből pozíciót teremtett szép családja van. Nevelje is keresztény szellemben, mert nagy szüksége van a világnak jó keresztény emberekre.

Gallus Atya ekkor átadja neki a „MAGYAR LAPOK“-at — beune „A Pápa“ című cikkemmel és elmondja Neki, hogy én irtam Róla.

Elolvassa a címet: A Pápa. Il Papa, nevero? aztán így folytatja: Igen szép öntől, köszönöm! Brava, brava, signora.

Gyűrűjét és felém nyújtott kezét is megcsókolom.

Mellettem térdel Dórika... két kézzel simogatja meg és kérdi tőle, hogy jó kislány-e, hányadikba jár és tud-e már írni-olvasni? Végül Imrét is kikérdi. Pali keresztanyja is velünk van a Szentatya hozzáfordul: És ön kicsoda? és hozzá is van jó szava. Végül mindenesünket szólítja meg: és ön ki? Férjem felel: ő a mi hűséges mindenesünk, elhoztuk őt is. Igen jól van, feleli. Aztán elmondom, hogy vőlegénye Afrikában van, hét hónapja nem tud róla... A Szent-

Cserépkályhát
Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy
Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18
fok melege lesz.
TESTA Cserépkályha lerakat
Szaniszló-u. 68.
Telefon 14-94

atya egészen hozzáhajol, úgy bátorítja.

Arca végtelen szomorú lesz, midőn férjem mondja, hogy rettentő vér-üzönbe borult a világ.

„Igen — feleli — és igen hosszú már a megpróbáltatásunk.“

Aztán Gallus Atyához fordul, hogy adatokat vegyen fel a leány vőlegényéről. Tudniillik a Pápa a vatikáni rádiót a hadifoglyok felkutatásának szolgálatába állította, missziós papjait kiküldi az idegen fogolytáborokba, hogy a családtagoknak hírt hozzanak szeretteik felől. Végül így szól:

„És most áldjuk meg ezt a kedves, jó családot.“

Hátralépett, karjait kitarja, arca átszellemült, amint teljes összeszedettséggel a magasba nézett és megáldott bennünket.

Az áldásnak ezt pillanatát elfeledni nem lehet. Ugy állott ott fehérben, vékony, aszkéta alakjával, csodálatosan átszellemülve, mint Krisztus állhatott ragyogó fehér fényben a Tábor hegyen...

Aztán újra reánk mosolygott, könnyedén meghajolt és távozni készült. Magam sem tudom, hogyan történt, elfeledtem, hogy olaszul beszélünk, édes anyanyelvemen kiáltottam Felé: Éljen a Szentatya!

Rám mosolygott és így felelt tiszta magyarul kiejtéssel:

„Éljen Magyarország!“

Egyszerre megtelt a szemünk könnyel.

Aztán eltűnt a szomszéd teremben. Ezt az atyai kívánságot, hogy „Éljen Magyarország“ küldöm most hazámnak, minden olvasónknak, minden magyarnak — a messzi Rómából...

Róma, 1941 szeptember 29-én.

Heltainé, Szenek Olga.

Tiszta szesz kapható
Nánássy, Színház-u. 4.

Átmeneti Cseléd-otthont rendezett be

az Erdélyi Katolikus Nőszövetség Kolozsvárott, Magyar-utca 48. szám alatt

A szolgálatba jövő leányoknak elhelyezkedésükig egészen csekély ellenérték fejében tiszta, egészséges otthont nyújt.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség mély tisztelettel felkéri a Főtisztelendő Plébános Urakat, hogy községük szolgálatba induló leányait irányítsák az otthonba.

A város sok bűnalkalmától akarja az Otthon megmenteni a tapasztalatlan fiatal leányt, ezért felhívjuk a szülők figyelmét is, hogy gyermekeiket bizalommal küldjék hozzánk.

Az Otthon az elhelyező irodával kapcsolatot tart fenn, s mindaddig, míg a leány elhelyezkedik az édesanya szeretetét és gondoskodását akarja pótolni számára.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség nevében:

Gróf Bethlen Györgyné elnökszöny.

Belvárosi mozgóban
Becsületből elégtelen
Frank Capra.
Óriási világsiker aratott filmje.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1.
MA Szenzációs kettős műsor MA
I. Repülő kalózok
izgalmas kalandor film. Főszerepben Kent Taylor.
II. Harcra születtem
vadnyugati cowboy történet Tom Taylорral. Híradó

A példátlan érdeklődésre való tekintettel
második hétre prolongálva
Karády Katalin filmje
Ne kérdezd ki voltam
az APOLLOBAN

GAZDASÁGI ÉLET

Mennyi árpa igényelhető sertéshizlaláshoz?

Hitelképes hizlalók pénzkölcsönt vagy takarmányt kaphatnak hitelbe

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátásügyi miniszter azok számára, akik a közellátás számára sertéseket akarnak hizlalni, gondoskodni kíván a hizlaláshoz szükséges árpamennyiségről. Minden közellátási célra hizlalt sertés után egy, esetleg másfél mázsa árpa igényelhető, aszerint, hogy milyen a hizlásra fogott sertés súlya. Express hizlaláshoz másfél, idősebb süldő hizlalásához egy mázsa igényelhető. A hizlalás megkönnyítése céljából gondoskodás történt arról,

hogy hitelképes hizlalók megokolt esetben pénzkölcsönt kapjanak vagy takarmányt kapjanak hitelbe. Ugyancsak gondoskodás történt arról, hogy azok részesüljenek elsősorban száritott tengeriellátásban, akik sertéseket közellátási célra hizlalnak. A sertéseket a Magyar Állat és Állati Termékek Értékesítő Szövetkezeténél kell hizlalásra lekötni és ugyanott történik a hitelek nyújtása is. Cím: Budapest, V., Aulich-utca 8.

A motalkó fogyasztásának szabályozása

Megjelent a miniszteri rendelet végrehajtási utasítása

(Hetedik közlemény.)

(2) A társasgépjárművek (autóbuszok) részére motalkómennyiség felvételére iránti kérelmekhez az autóbuszjáratok menetrendje is csatolandó.

(3) A folyamodványt benyújtókat a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kérelem elbírálásáról minden esetben írásban értesíti. A kérelem teljesítése esetében a folyamodványt benyújtó gépjárműtulajdonos (üzembentartó) az értesítéshez csatolt postatakarékpénztári csekk számlán minden engedélyezett liter motalkó után két-két fillért kezelési költség címén befizet s a befizetés igazolása után postán kapja meg az engedélyezett motalkó-jegyet, vagy utalványt.

IV. FEJEZET.

A motalkó-jegy kiszolgáltatására vonatkozó pénzügyi hatósági eljárás.

(1) A 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. §-okban továbbá a 13. §. (2) bekezdésében megjelölt esetekben kiadandó motalkó-jegy kiszolgáltatására az a pénzügyi hatóság (2 §.) illetékes, amelyenél a gépjármű közúti adója elő van írva.

(2) A motalkó-jegy nem szolgáltatandó ki az olyan gépjármű tulajdonosnak (üzembentartónak):

3. akinek gépjárműve a közúti gépjárműve forgalmának szabályozásáról szóló 41.000-1941. K. K. M. számú rendelet értelmében a közúti forgalomban további intézkedésig nem használható;

b) akinek gépjárműve akár ön-

ként, akár hatósági kényszer folytán a forgalomból kivonatott;

c) akinek terhére közúti gépjármű-adóhátralék van nyilvántartva és így a forgalomból bármikor kitiltandó;

d) akinek gépjárműve honvédelmi szolgáltatás címén igénybevetett.

(3) Az olyan gépjármű tulajdonosa (üzembentartója), aki a motalkó-jegy kiszolgáltatásának az előző bekezdés a), b) és c) pontjaiban felsorolt akadályait elhárítja, a motalkó-

Telefon: 19-48 Casinó mozgó Kat. Körben
Mickey Rooney kimagasló filmje
AZ IFJU EDISON

jegy kiszolgáltatását az illetékes pénzügyi hatóságnál igényelheti és pedig az előző bekezdés a) pontjában említett esetben attól a naptól kezdve, amely napon a gépjárművét újból üzembe helyezte, a b) pontban említett esetben attól a naptól kezdve, amely napon gépjárművét a honvédelmi szolgálatból visszakapta. Az említett esetekben azonban a pénzügyi hatóság csak olyan mennyiségű motalkóról szóló jegyet szolgáltathat ki, amennyi az akadály megszűnésének napjától a jegy érvényének lejártáig számított mennyiségnek aránylagosan megfelel. A már lejárt szelvényeket a jegyről való leválasztás útján kell megsemmisíteni, és ezt a körülményt a főkönyvben az első jegy kiszolgáltatásakor fel kell tüntetni.

(4) Külföldről az ország területére belépő külföldi rendszámmal ellátott gépjárművek tulajdonosait a m. kir. vámhivatalok, vámbevallásosok, a motalkófogyasztás tárgyában kiadott rendelkezésekre figyelmeztetni tartoznak, valamint arra is, hogy a motalkó-jegyekre vonatkozó esetleges igényeik elhárítására a gépjárműkerületi elsőfokú rendőrhatalóságok illetékesek. (14. §.)

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ

A „Cigányszerelem“ felújítása a Szigligeti Színházban

Ismét régi Lehár-operett a Szigligeti Színház Lehár ciklusa során. Már a nyitányban felcsendülő ismert dallamok harminc évvel röpitik vissza az embert s ez az elmerengés a multon már önmagában is nagy élmény. A fiatalabb nemzedéket különösen az első felvonásban kissé idegenül érinti a darab naiv romantikája s az erdélyi közönséget eleinte majdnem kellemetlenül érinti a román környezet, amelyben az első jelenetek katrincás leányokkal, Ionellel, sá trüasácaival lejátszódnak. De aztán a Lehár-muzsika ragyogó, kiapadhatatlan melódia-gazdagsága mindenkit bűvöletébe von s a

regi táncok és avultnak hitt komikum elemek is nemvárt frissességgel teszik meg a hatásukat.

Radnóthy Eva kivételes énektudásának nagy tere nyílik ebben az operettben. Csengő hangja, komoly alakító-képessége kitűnően érvényesül. A közönség meleg elismeréssel és szeretettel tapsolta meg énekszámain. Jurik Julcsi csupa élet volt és elelenség. Nagy mulató jelenetében megmutatta egész, tuláradó színész-temperamentumát. A kis Koltay Aranka kedvessége, bája, mozdulatainak üdésége és finomsága most is magával ragadta a közönséget. Tanay Emil, mint „vad cigánylegény“ még kiélezte a szerep naivitását, holott azok letompítása talán fokozta volna a sikert. Bakos jól énekelte; a híres Zórika-dal szépségeit különösen érvényre juttatta. Solymossy és Kozma, akik minden újabb alakításukkal egyre jobban belemókázzák magukat a közönség szeretetébe, kitűnőek voltak ezuttal is. A zenekart Szathmáry Endre nagy szakavatottsággal és a Lehár muzsika

mély átérzésével vezette. A színpad minden felvonásban igen szép kiállítású; Utó Endre első felvonásbeli hangulatos új diszlete zajos tapsra készítette a közönséget. (*)

Színházi iroda közleményei:

— **Ma, szombat délután olcsó helyárral** a Hajnalodik című színmű kerül színre. A Hajnalodik egy, román megszállás alatt Nagyváradon játszódó színmű, mely a tavalyi szezonban emlékezetes nagy sikert aratott.

— **Szombaton és vasárnap este a Cigányszerelem van műsoron.** Lehár Ferenc örökszép muzsikájú operettje vasárnap este a Magyar Tűzharcosok Szövetségének lesz a díszelőadása. Az előadás előtt a Tűzharcosok egy kis ünnepséget rendeznek a színpadon. — Erre az előadásra már csak korlátozott számban vannak jegyek a Tűzharcosok székházában és a színházi pénztárban.

— **Vasárnap délután olcsó helyárral** a Fiatalok bolondság operettje van műsoron, a bemutató nagyszerű szereposztásában.

— **Hétfőn este a Népművelődési Bizottság rendezésében:** Ilyenek a férfiak című mulatságos zenés vígjáték van műsoron.

— **Kedden este premierbérletben és szerdán este a Négy asszonyt szeretek** című mulatságos, Bokay vígjátékának lesz a bemutatója, Moóry Lucy, D. Ihász Klára, Kozma, Ross játszik a főszerepeket.

— **Kedden premierbérletben a Négy asszonyt szeretek** című Bokay vígjáték kerül bemutatásra Moóry Lucyvel, Ihász Klárával, Kozmával és Rossal a vezető szerepekben. A darabot Kozma Andor rendezi. A m. t. bérlelőközönséget felhívja az igazgatóság, hogy aki a 31-i, pénteki Piros bugyellárist választja bérleti előadásul, az kedden délig ezen szándékát a színháznál jelentse be és akkor a keddi Négy asszonyt szeretek c. vígjáték helyett péntekre tartjuk fent bérleti igényüket.

HETI MŰSOR:

Szombat este 8 órakor: **Cigányszerelem.**

Vasárnap délután fél 4 órakor: **Fiatalok, bolondság.**

Vasárnap este 8 órakor: **Cigányszerelem.**

ZOMBORY SÁNDOR:
ÉS MÉGIS VAN FELTÁMADÁS
című könyve kapható a Nemzeti könyvkereskedésben
Ára: 3 pengő.

Mielőtt szörmét, bundát vásárol,
keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.
Külföldi szörmékben, kész bundákban nagy választék.
Tavításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

Nagyvárad utcáinak végleges elnevezése

Az utca neve:	(12)	Volt román név:
587. H-10. Vérmező	utca	Strada Campului
588. H-8. Vihar	"	" Crivatului
589. I-11. Világos	"	" E. Poteca
590. K-9. Vilmos	"	" Arabilor
591. G-8. Virág	"	" Florilor
592. A-8. Virág Benedek	"	Ószi-telep 25. számú utca
593. I-7. Vitéz	"	Strada Decebal
594. C-4. Vitéz János	út	Calea Ostasilor
595. G-8. Vízi	utca	Strada Raului
596. E-4. Volga	"	" Volga
597. G-8. Vörösmarty Mihály	"	" Pasteur
598. E-11. Vucskics százados	út	Calea Toamnei
599. F-9. Vulcan József	utca	Strada Viorelor
555-a. G-S. Velencepart	"	Cheiful Venetia
581-a. G-S. Városliget	utca	Strada Dr. Vaída Vocevod
601. C-8. Wagner Richard	utca	Strada Richard Wagner
602. D-6. Wekerle Sándor	"	Strada Lisabonei
603. F-7. Wesselényi Miklós	"	" Treb. Laurian
604. D-5. Winkler püspök	"	" Vegetetene
605. C-7. Vitéz Zagonyi Dezső	utca	Ószi-telep 72. sz. utca
606. W-10. Zala Vezér	"	Strada Fr. Bal
607. E-9. Zánolya János	"	" Dr. Petre. Pupos
608. I-9. Zár	"	" Constantin Brandusa
609. F-9. Zárda	"	" Mauritiu Fuchs
610. L-9. Zászlós	"	" Prundului
611. I-9. Zátyony	"	" Plutasului
612. G-11. Zerge	"	" Branzaru
613. G-10. Gr. Zichy Mihály	"	Szöllősi rét 5. számú utca
613. G-9. Gróf Zrinyi Miklós	"	Strada Colonel Fleoianu

RÁDIÓ

KEDD, OKTÓBER 23.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éttrend és hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Az őszi lombhullás. Peja Győző dr. előadása.
10.45 Divattudósítás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvédegyleg-ezred zenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rádiózenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Solymos Péter zongorázik.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Galánffyiné Hoór-Tempis Erzsébet énekel zongorakísérettel.
16.15 Gyermekdelután.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Magyar Revü Táncczenekar.
18.00 A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság irodalmi délutánja.
19.00 Hírek magyar német és román nyelven.
19.20 Egyveleg Chopin műveiből. — Hanglemmez.
19.40 Nóra. Szinnű.
21.40 Hírek.
22.10 Magyar nótaest.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Hanglemezek.
24.00 Hírek.

SZERDA, OKTÓBER 23.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éttrend és hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Halál az ókorban. Irta: Eörsy Julia dr. Felolvasás.
10.45 Egy ujkori csoda. Irta: Nagy Dániel. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rádiózenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, éle-

miszerárak.

- 15.20 A Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
16.20 A marosvásárhelyi gróf Teleki-téka. Gulyás Károly dr. előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Zsiga Ernő cigányzenekara.
18.00 Magyar reformátorok. Kovács Sándor evangélikus püspök előadása.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek magyar német és román nyelven.
19.20 Az Operaház október 26-i előadásának közvetítése. Traviata. — Hangfelvétel.
21.40 Hírek.
22.10 Sovinsky László szalonzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Hanglemezek.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 30.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éttrend és hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Zsoldos László elbeszélései.
10.45 A takarékoság. Gyönyör József előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Rádió szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rendőrzenekek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Horváth Elemér cigányzenekara.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Buttola Ede táncczenekara.
17.45 Kertészeti időszéri tanácsadó.
18.15 Magyar művészletek.
18.35 Erdélyi emlékirók. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar német és román nyelven.
19.20 Bercsényi Irén és Gáspár Ilona cimbalomkettőse.
19.35 Protestáns irodalmi és művészeti
20.30 Külügyi negyedóra
21.40 Hírek
22.15 RSZKRT-zenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Táncclemezek.
24.00 Hírek.

PÉNTEK, OKTÓBER 31.

- 8.00 Fohász. Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
9.00 Református istentisztelet. Prédi-

- kál Enyedy Andor dr.
10.00 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Kapi Béla dr. püspök.
11.00 Unitárius istentisztelet. Prédikál Halmágyi János.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Rádiózenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Az I. honvédegyleg-ezred zenekarának hangversenye.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Arva Pál gazdagsága.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Ifjúsági Enekkarok.
16.20 Mese a pillangókról. Felolvasás.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Magyar nóták hanglemezeiről.
17.40 Mit együnk? Irta: Mészáros Gábor dr. igazgatófőorvos. Felolvasás.
18.00 Budai Mandolinzenekar.
18.30 Régi dicsőség — mai gond. Rajzok a hegyaljáról. Összeállította: Máriássy József dr. Közreműködik: Onody Ákos.
19.00 Hírek magyar német és román nyelven.
19.20 A budavári királyi kápolna halottai. Mesterházy Jenő dr. előadása.
19.35 A Székesfővárosi Zenekar.
20.25 Sportközlemények.
21.40 Hírek.
22.10 Szalonötös.
22.35 Hanglemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
24.00 Hírek.

SZOMBAT, NOVEMBER 1.

- 8.00 Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, álláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

Üres szoba 2 személyre, esetleg ellátással kiadó. Csengeri-utca 21. — 623

Keresek mielőbbre 2 szobás lakást, esetleg konyha, vagy fürdőszoba nélkül is, fiatal házaspárnak. Cím a kiadóban. — 603

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használtruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, brillianst, ezüstöt magas áron veszek órát, ékszerét javítok Gyenge István ékszerész. Rákóczi-ut 19.

Kertes kis ház olesón eladó. Érdeklődni lehet dr. Dobay ügyvédnél, Szaniszló-u. 4. — 601

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olesón Simon István könyv-papírüzletben Bémer-tér 3. Tel 26-45.

Kálvária-utca 170. számú kétszobás magánház, gazdálkodásra alkalmas nagy udvarral és kerttel 1800 pengőért eladó. Érdeklődni ugyanott. — 625

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Brilliansért, régi ékszerért magas árat fizetek Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

ARANYAT magas áron veszek EZÜSTÖT Haslinger ékszerész. BRILLIANST Rákóczi-ut 8.

Mindennemű arany ékszer és züst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u. 4. szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Ertesítés.

Hazajöttem műhelyem vezetését átvettém. Kelemen Mihály műköszörős, Nagyvárad, Mussolini-tér 5. üzletben. Legfinomabb solingeni acél áruk raktára.

- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi templomból. A szentbeszédet Kózi-Horváth József dr. mondja.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Operaházi zenekar.
13.00 Emlékezés. Vitéz Somogyváry Gyula előadása.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 Az irodalom halottai.
15.30 Énekel a Budapesti Kórus.
16.00 Rádiózenekar.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Századok zenéje. Előadás hanglemezekkel.
18.00 Gémes Irén hárfázik.
18.20 Rokonaink. Vitéz Nagy Iván előadása.
18.45 Berlioz: Lear király — nyitány. (B.B. C. szimfonikusok, vezényel Boult). Hanglemmez.
19.00 Hírek magyar német és román nyelven.
19.25 Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: Requiem.
21.20 A halál himnusza. Bevezeti Eckhardt Sándor dr. Elmondja Major Tamás.
21.40 Hírek.
23.00 Hírek
22.15 Kamarazene.
23.25 Richard Strauss: Imigyen szóla Zerathustra — szimfonikus költemény (Bosztóni Szimfonikus. — vez. Kuszeviczkij). — Hanglemmez
24.00 Hírek.

Fűszerüzlet berendezés eladó. Rimaczy-utca 1. — 619

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at

Különléle

Mindennemű **endülést** békebeli selymekkel kifogástalanul elkészítik. **JURICKAY** Szent János-utca 41.

Kötők, horgolók, ócska szvetttereket, gyönyörűen javítok, átalakítok gyermekruhának. Harisnyatalpalás, kesztyűjavítás Bodánénál, Kossuth-u. 18. — 622

Káposztagyululást vállalom. Timár-u. 5. szám. — 602

Állást nyec

Edesipari szakmában jártas, fiatal intelligens keresztény utazót keresek. Sajátkezü írásbeli ajánlatokat a kiadó továbbít „Edesipar” jellegre.

Nagy alföldi városba jó munkás, lehetőleg keresztény látszerészségedet keresek. Előnyben részesül, ha fotómunkához is ért. Ajánlatokat a kiadó hivatalba kérek. — 593

Varrólányokat kötőszövőüzembe felveszek. Lorántffy Zsuzsanna-u. 3. (volt Nyárfa-utca.)

Kiszolgálólányt felveszek, Debreceni borozó, Szacsavay-utca 23. — 626

Rikkancs gyereket fixfizetéssel azonnal felvesz Iván bódés, Állami közközházzal szembe. — 620

Kifutót felveszek Józsa János fűszeres, Török Ignác-u. 59. — 624

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.